

ΕΠΕΙΓΟΝ - ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Αθήνα 16 - 03 - 2010
Αριθ. Πρωτ. 1902

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Προς : Πίνακας αποδεκτών

Πληροφορίες: Φ. Θεοδώρου, Δ. Αλεξανδρή
Ταχ Δ/ση : Ευαγγελιστρίας 2, Αθήνα 105 63
Τηλέφωνο : 210-3359038, 210-3359916
& 210-3359975

Κοιν : Πίνακας αποδεκτών

E-mail : fttheo@gscp.gr & dalex@gscp.gr
FAX : 210 - 3359935

ΘΕΜΑ: Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών

- ΣΧΕΤ. :**
1. Ο Ν.3013/2002 "Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας και λοιπές διατάξεις". (ΦΕΚ102, τεύχ. Α')
 2. Ο Ν. 2503/1997 "Διοίκηση, Οργάνωση και στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 107, τεύχ. Α)
 3. Ο Ν.3463/2006 "Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων" (ΦΕΚ 114, τεύχ. Α).
 4. Το Π.Δ. 30/1996 "Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης". (ΦΕΚ 21, τεύχ. Α')
 5. Ο Ν. 3274/2004 "Οργάνωση και λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού" (ΦΕΚ 195, τεύχ. Α')
 6. Ο Ν. 2647/1998 "Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και την Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 237, τεύχ. Α')
 7. Ο Ν.2612/98 "Ανάθεση της δασοπυρόσβεσης στο Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 112, τεύχ. Α')
 8. Ο Ν.3511/2006 "Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 258, τεύχ. Α')
 9. Ο Ν.1892/1990 "Για τον εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη & λοιπές διατάξεις" (ΦΕΚ 101, τεύχ. Α')
 10. Ο Ν. 3208/2003 "Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επί δασών και εν γένει δασικών εκτάσεων και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 303, τεύχ. Α')
 11. Ο Ν. 998/1979 "Περί προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων εν γένει της Χώρας" (ΦΕΚ 289, τεύχ. Α').
 12. Το Π.Δ. 575/1980 "Περί κηρύξεως ιδιαίτερος ευαίσθητων εις πυρκαγιάς περιοχών δασών και δασικών εκτάσεων ως επικινδύνων" (ΦΕΚ 157, τεύχ. Α').
 13. Το Π.Δ. 402/1988 Οργανισμός Υπουργείου Γεωργίας (ΦΕΚ 187, τεύχ. Α')
 14. Ο Ν.2637/1998 "Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 200, τεύχ. Α')
 15. Η ΚΥ.Α.12030Φ.109.1/10-5-1999 "Για τη ρύθμιση θεμάτων συνεργασίας του Πυροσβεστικού Σώματος με τις Ένοπλες Δυνάμεις, την Ελληνική Αστυνομία, τη Δασική Υπηρεσία, τους Ο.Τ.Α., τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και άλλους φορείς και πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών" (ΦΕΚ.713, τεύχ. Β').
 16. Η εγκύκλιος του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος 12557 Φ.702.15/ 26-3-1999 που κοινοποιήθηκε με το 736/20-5-1999 έγγραφό μας.
 17. Η 1299/7-4-2003 έγκριση Υπουργού Εσωτερικών του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης" (ΦΕΚ 423, τεύχ. Β')
 18. Η 3384/9-6-2006 απόφαση Υπουργού Εσωτερικών "Συμπλήρωση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» με το Ειδικό Σχέδιο «Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών» " (ΦΕΚ 776, τεύχ. Β')
 19. Το Π.Δ 151/2004 "Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας" (ΦΕΚ 107 τεύχ. Α').
 20. Η 2244/18-6-2004 απόφαση Υπουργού Εσωτερικών για τη στελέχωση Υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας.

21. Η 2243/18-6-2004 απόφαση Υπουργού Εσωτερικών για σύσταση και στελέχωση Οργανικών Μονάδων Πολιτικής Προστασίας.
22. Το 2033/3-4-2007 έγγραφο μας "Σύνταξη Ειδικών Σχεδίων εκτάκτων αναγκών ανά καταστροφή, στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» "
23. Η Πυροσβεστική Διάταξη 4/1987 για την πρόληψη πυρκαγιών σε οικοπέδα.(ΦΕΚ 724, τεύχ. Β')
24. Η Πυροσβεστική Διάταξη 9/2000 "Κανονισμός ρύθμισης μέτρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις".(ΦΕΚ 1459, τεύχ. Β')
25. Η Πυροσβεστική διάταξη 9^Α/2005 "Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της υπ' αριθμ. 9/2000 Πυροσβεστικής Διάταξης "Κανονισμός ρύθμισης μέτρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις" (ΦΕΚ 1554, τεύχ. Β')
26. Οι "Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής" ΚΥΑ 125347/568/29-1-2004 (ΦΕΚ 142, τεύχ. Β')
27. Η "Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 568/125347/201.1.2004 Κοινή υπουργική απόφαση σχετικά με τους Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής" ΚΥΑ 140920/2005 (ΦΕΚ 1710, τεύχ. Β')
28. Ο Ν. 1590/1986 "Τροποποίηση διατάξεων του Ν1481/1984, κλπ" (ΦΕΚ 49, τεύχ. Α')
29. Ο Ν. 1481/1987 "Οργανισμός Υπουργείου Δημοσίας Τάξης" (ΦΕΚ 152, τεύχ. Α')
30. Το Π.Δ. 210/1992 "Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος" (ΦΕΚ 99, τεύχ. Α')
31. Το Ν.Δ. 57/1973 "Περί λήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας των οικονομικώς αδυνάτων και καταργήσεως των διεποσών τον θεσμόν της απορίας διατάξεων" (ΦΕΚ 149, τεύχ. Α')
32. Την ΚΥΑ 2673 Π2/οικ.2673/29-8-2001 "Τροποποίηση Προγραμματικών Αποφάσεων περί παροχής Κοινωνικής Προστασίας" (ΦΕΚ 1185, τεύχ. Β').
33. Το Ν.2800/2000 "Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, Σύσταση Αρχηγείου ΕΛΑΣ και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 41, τεύχ. Α').
34. Ο Ν 3536/2007 "Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων κλπ, ΥΠΕΣ" (ΦΕΚ 42, τεύχ. Α')
35. Ο Ν 3613/2007 "Ρυθμίσεις θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, κλπ" (ΦΕΚ 263, τεύχ. Α')
36. Ο Ν. 3585/2007 "Προστασία του περιβάλλοντος, αγροτική ασφάλεια και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 148, τεύχ. Α')
37. Το Π.Δ. 205/2007 "Συγχώνευση Υπουργείων" (ΦΕΚ 231, τεύχ. Α')
38. Ο Ν. 3481/2007 "Τροποποιήσεις στη νομοθεσία για το Εθνικό Κτηματολόγιο, την ανάθεση και την εκτέλεση συμβάσεων έργων και μελετών και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 162, τεύχ. Α')
39. Την ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20-03-2007 "Καθορισμός των οδών του Ν. Αττικής και των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε." (ΦΕΚ 398, τεύχ. Β')
40. Το. Π.Δ. 242/1999, "Οργανισμός Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας" (ΦΕΚ 201, τεύχ. Α')
41. Το Π.Δ. 4/2008 "Σύσταση Ειδικών Υπηρεσιών Έργων Μελετών – Κατασκευών, Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΦΕΚ 13, τεύχ. Α')
42. Η ΚΥΑ ΔΟ/Ο/28/2/Φ.1332/10.4.2008 "Εκχώρηση και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην Εταιρεία με την επωνυμία «Εγνατία Οδός Ανώνυμη Εταιρεία» που αφορούν στη διαχείριση δημοσίων έργων με συμβάσεις παραχώρησης" (ΦΕΚ 668, τεύχ. Β')
43. Το Π.Δ. 184/2009 «Σύσταση Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του» (ΦΕΚ 213, τεύχ. Α')

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι δασικές πυρκαγιές είναι φαινόμενο που εντάσσεται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών (Σχέδιο Ξενοκράτης ΦΕΚ 423/ 10-4-2003/ τεύχ. Β).

Η αντιπυρική περίοδος στη χώρα μας προσδιορίζεται από 1^η Μαΐου μέχρι 31^η Οκτωβρίου σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 998/79. Την περίοδο αυτή ο πυροσβεστικός μηχανισμός της χώρας οργανώνεται έτσι ώστε να υπάρχει άμεσος έλεγχος των δασικών πυρκαγιών που ενδέχεται να εκδηλωθούν. Οι ιδιαίτερα επικίνδυνες περιοχές της χώρας για την εκδήλωση πυρκαγιών σε δάση και δασικές εκτάσεις αναφέρονται στο Π.Δ. 575/1980.

Με δεδομένο ότι η πρόκληση δασικών πυρκαγιών από φυσικά αίτια (πτώση κεραυνών) είναι σχετικά μικρή, η αποτελεσματική αντιμετώπισή τους επιβάλλει τη λήψη μέτρων με τα οποία επιδιώκεται η μείωση των αιτίων που οφείλονται σε μεγάλο ποσοστό σε ανθρώπινες δραστηριότητες και τα οποία μέτρα θα καταστήσουν το έργο της καταστολής περισσότερο αποτελεσματικό.

Τα έργα, οι δράσεις και τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας που εφαρμόζονται στη χώρα μας για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες.

1. Προγράμματα εκτέλεσης έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας σε δάση και δασικές εκτάσεις (βελτίωση - συντήρηση δασικού οδικού δικτύου, εγκατάσταση δεξαμενών νερού και πυροφυλακίων, φυτοτεχνικές εργασίες, κλπ) προς διευκόλυνση του έργου της καταστολής.
2. Προγράμματα μείωσης του κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς και προστασίας από επερχόμενη πυρκαγιά με απομάκρυνση μέρους ή του συνόλου της βλάστησης γύρω από υποδομές και περιοχές ιδιαίτερης αξίας (αρχαιολογικοί χώροι, άλση, πάρκα, κλπ), καθώς και στη ζώνη μίξης δασών-πόλεων.
3. Μέτρα πρόληψης για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς στην ύπαιθρο από τη λειτουργία χώρων εναπόθεσης αστικών απορριμμάτων που ανήκουν στους ΟΤΑ Α΄.
4. Μέτρα πρόληψης για την αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιάς από την εκτέλεση γεωργικών και άλλων εργασιών περιορισμένης έκτασης στην ύπαιθρο κατά την διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου.
5. Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και προστασίας από κινδύνους που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές.
6. Έκδοση ημερήσιου χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς ως μέτρο που συμβάλει στην προληπτική οργάνωση και τον κρατικό συντονισμό για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών, με την άμεση λήψη πρόσθετων μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας, σε περιοχές στις οποίες προβλέπεται υψηλός κίνδυνος.
7. Προληπτική απαγόρευση της κυκλοφορίας οχημάτων και παραμονής εκδρομέων σε εθνικούς δρυμούς, δάση και περιοχές ειδικής προστασίας σε ημέρες και ώρες που ο κίνδυνος εκδήλωσης πυρκαγιάς θεωρείται υψηλός.
8. Συμμετοχή εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας σε δράσεις επιτήρησης δασών κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου για την έγκαιρη επισήμανση πυρκαγιών.
9. Σύγκληση Συντονιστικών Νομαρχιακών Οργάνων (ΣΝΟ) και Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων (ΣΤΟ) με θέμα τη λήψη μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Με δεδομένη την επανάληψη του καταστροφικού φαινομένου των δασικών πυρκαγιών κατά τη διάρκεια κυρίως των θερινών μηνών, προκύπτει η ανάγκη για δρομολόγηση συντονισμένων έργων και δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας που θα συμβάλουν στην αντιμετώπισή τους.

Η αντιμετώπιση των πυρκαγιών κατά το 2010 θα βασιστεί σε ένα Συνολικό Εθνικό Σχεδιασμό που θα γίνει με τη συμμετοχή και συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων σε Κεντρικό Επίπεδο και σε ένα Περιφερειακό Σχεδιασμό που θα γίνει με ευθύνη των 13 Γενικών Γραμματέων Περιφέρειας.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως αρμόδιο θεσμοθετημένο επιτελικό όργανο της πολιτείας έχει την ευθύνη για το συντονισμό δράσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την

αντιμετώπιση καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από δασικές πυρκαγιές (άρθρ. 6 Ν. 3013/2002).

Στα πλαίσια αυτά, μετά την κοινοποίηση της παρούσας προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα ακολουθήσει σύσκεψη του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΚΣΟΠΠ) στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, με θέμα το συντονισμό της Διοίκησης σε Εθνικό Επίπεδο για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου 2010.

Στη σύσκεψη αυτή, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα ανακοινώσουν τις στρατηγικές επιλογές στον τομέα ευθύνης τους, καθώς και τους πόρους που θα διαθέσουν για την επίτευξη των στόχων τους. Θα ακολουθήσει συζήτηση για τον σχεδιασμό πρόληψης και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Οι στρατηγικές επιλογές της κεντρικής διοίκησης καθώς και οι πόροι που θα διατεθούν σε κεντρικό επίπεδο από τους φορείς για την πρόληψη και ετοιμότητα στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών θα ιεραρχήσουν και δρομολογήσουν τα έργα και τις δράσεις του Περιφερειακού Σχεδιασμού για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών, ο οποίος πρέπει να υλοποιηθεί άμεσα με βάση τις υφιστάμενες υποχρεώσεις που προκύπτουν από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τους πόρους που έχουν ήδη διατεθεί, ή θα διατεθούν για το σκοπό αυτό.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

2. ΕΜΠΛΟΚΗ ΦΟΡΕΩΝ ΣΕ ΕΡΓΑ, ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ

Με βάση την εμπειρία των προηγούμενων ετών, έχει αποδειχθεί ότι για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών απαιτείται συντονισμός και στενή συνεργασία των φορέων. Βασική προϋπόθεση στο σχεδιασμό για τη λήψη συντονισμένων μέτρων και δράσεων, αποτελεί η αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων των φορέων που εμπλέκονται ανά δράση.

2.1 ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Η ευθύνη έκδοσης οδηγιών και τεχνικών προδιαγραφών έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων και η εκπόνηση προγραμμάτων προστασίας τους από τον κίνδυνο των πυρκαγιών, αποτελεί αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής (Ν. 2612/1998, Ν. 3208/2003, Π.Δ. 402/1988).

Στα πλαίσια αυτά παρακαλούμε τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής για την επίσπευση των διαδικασιών χρηματοδότησης προγραμμάτων έργων και εργασιών που κρίνονται άμεσης προτεραιότητας για την αντιπυρική προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων το τρέχον έτος, με έμφαση στη συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου σε περιοχές που θεωρούνται υψηλού κινδύνου.

Οι Δ/νσεις Δασών των Περιφερειών που έχουν την ευθύνη συντονισμού και εποπτείας της σύνταξης των προγραμμάτων έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας σε δάση και δασικές εκτάσεις που υπάγονται σε αυτές (Ν. 2503/1997, ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999), έχοντας υπόψη:

- ✓ τα εγκεκριμένα προγράμματα των Δ/νσεων Δασών των Νομών για έργα και εργασίες αντιπυρικής προστασίας σε δάση και δασικές εκτάσεις που υπάγονται σε αυτές, καθώς και τις χορηγούμενες πιστώσεις που διατίθενται για την υλοποίησή τους
- ✓ την έγγραφη γνώμη του Περιφερειακού Διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ 2 του άρθρ. 1 του Ν. 2612/1998
- ✓ τη συμβολή και συνεργασία των ΟΤΑ Α΄ που υπάγονται στην Περιφέρειά τους, στη συντήρηση και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου, με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες
- ✓ τα έργα που έχουν αναλάβει ή προτίθενται στο άμεσο μέλλον να αναλάβουν οι ΟΤΑ Α΄ ή οι Σύνδεσμοι Δήμων και Κοινοτήτων σε συνεργασία με τις δασικές υπηρεσίες και χρηματοδότηση από το Υπουργείο Εσωτερικών ή το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ή άλλη πηγή, για την αντιπυρική προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων της περιοχής τους
- ✓ τις αποφάσεις των Συντονιστικών Νομαρχιακών Οργάνων (ΣΝΟ) που θα συγκληθούν στην έδρα του κάθε Νομού, το αργότερο ως τις **16 Απριλίου** του τρέχοντος έτους με θέμα τη λήψη μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών

παρακαλούμε να υποβάλουν το αργότερο ως τις **26 Απριλίου** του τρέχοντος έτους στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειάς τους, ολοκληρωμένη πρόταση για την εκτέλεση έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας σε δάση και δασικές εκτάσεις. Η πρόταση αυτή μετά την οριστική της διαμόρφωση από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του Περιφερειακού Σχεδιασμού για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Διευκρινίζεται ότι ο προγραμματισμός και η εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας σε δάση και δασικές εκτάσεις, μπορεί να γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, πλην της συντήρησης του δασικού οδικού δικτύου (Γ΄ κατηγορίας κυρίως), η οποία κατά κανόνα αρχίζει να εκτελείται μετά το πέρας των εαρινών βροχοπτώσεων. Επίσης σημειώνεται ότι σύμφωνα με Ν. 3208/2003 (άρθρο 1, παρ. 11, ΦΕΚ 303/Α΄/2003) τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του Ν. 998/1979 ειδικά δασοτεχνικά έργα, πλην των έργων δασικής οδοποιίας, που εκτελούνται από τις δασικές υπηρεσίες για την ανάπτυξη και προστασία των δασών και τη συντήρηση των δασικών εδαφών δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του Ν. 3010/2002 και ως εκ τούτου για την εκτέλεσή τους δεν απαιτείται Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Οι ΟΤΑ Α΄ που θα αναλάβουν τη μελέτη και εκτέλεση δασοτεχνικών έργων (καθαρισμοί δασικής βλάστησης, κλπ) σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις της περιοχής τους, πρέπει να έχουν υπογράψει προγραμματική σύμβαση με το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής (Γενική

Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ.57 παρ.13 του Ν.2218/1994 (ΦΕΚ 90 τεύχ Α). Προγραμματική σύμβαση με το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής δεν απαιτείται όταν το ύψος προϋπολογισμού του έργου δεν απαιτεί τη διενέργεια πρόχειρου ή τακτικού διαγωνισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 9 του Π.Δ. 437/81 (ΦΕΚ 120 τεύχ Α). Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται μόνον η άδεια του Δ/ντη Δασών της περιοχής (91874/1845/13-12-96 απόφαση Υπουργού Γεωργίας).

Ο έλεγχος της κατάστασης και καλής λειτουργίας των πυροσβεστικών υδροστομιών θα γίνει με ευθύνη των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Π.Δ. 210/1992. Η συντήρηση των πυροσβεστικών υδροστομιών θα γίνει από τους φορείς των δικτύων ύδρευσης, μετά από υπόδειξη της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας που διενεργεί τον έλεγχό τους. Τυχόν εγκατάσταση νέων υδροστομιών γίνεται σύμφωνα με τις υποδείξεις της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Ν. 1590/1986) και η δαπάνη βαρύνει τους φορείς των δικτύων ύδρευσης (Εγκύκλιος 79/03-02-2006 του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος)

2.2 ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η εκτέλεση προγραμμάτων μείωσης του κινδύνου με την προληπτική απομάκρυνση μέρους της βλάστησης (εργασίες καθαρισμού), γύρω από περιοχές ιδιαίτερης προστασίας (κτιριακές υποδομές και εγκαταστάσεις, κατασκηνώσεις, αρχαιολογικοί χώροι, άλση, πάρκα, κλπ) και περιοχές που θεωρούνται λόγω της φύσεώς τους υψηλού κινδύνου (σημεία διέλευσης δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, δεξαμενές καυσίμων, χώροι εναπόθεσης απορριμμάτων, κλπ) αποτελεί ευθύνη των φορέων στους οποίους ανήκει ο χώρος (Πυρ. Διατάξεις 4/1987, 9/2000, 9^Α/2005, Ν. 998/1979, ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999). Η εκτέλεση αυτών των προγραμμάτων πρέπει να πραγματοποιείται στην αρχή της αντιπυρικής περιόδου.

Θέματα που αφορούν την χρηματοδότηση των ΟΤΑ Α΄ για την:

- εκτέλεση προγραμμάτων προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου, σε περιοχές ιδιαίτερης προστασίας (άλση, πάρκα, κατασκηνώσεις, κλπ) που ανήκουν στους ΟΤΑ Α΄,
- απομάκρυνση των υπολειμμάτων καθαρισμού της βλάστησης που ενεργείται για τους ίδιους λόγους από ιδιοκτήτες σε περιβάλλοντες χώρους κατοικιών και οικοπεδικές εκτάσεις (Πυρ. Διάταξη 4/87),
- εκτέλεση έργων και εργασιών προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης από τους ΟΤΑ Α΄ καθ' υπόδειξη και συνεργασία με τις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες κυρίως στη ζώνη μίξης δασών - πόλεων και οικισμών για λόγους αντιπυρικής προστασίας των πολεοδομικών τους συγκροτημάτων,

θα καθοριστούν με νεότερο έγγραφό μας

Επισημαίνεται ότι η απομάκρυνση της υπόροφης βλάστησης σε δάση, ως μέτρο πρόληψης, εφαρμόζεται κατά κανόνα εκατέρωθεν του οδικού δικτύου (δασικό, επαρχιακό και εθνικό) σε επικίνδυνα σημεία, σε αντιπυρικές ζώνες, στη ζώνη μίξης δασών – πόλεων και οικισμών, καθώς και σε τεχνητά άλση και πάρκα.

Για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας αποτελεί υποχρέωση η εκτέλεση προγραμμάτων καθαρισμού της βλάστησης εντός και γύρω από στρατιωτικές εγκαταστάσεις. (άρθρ. 7 της ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999)

Για το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού αποτελεί υποχρέωση, όπου κρίνεται απαραίτητο, η εκτέλεση εργασιών καθαρισμού της βλάστησης εντός και πλησίον αρχαιολογικών χώρων (άρθρ. 8 της ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999). Η αυτή υποχρέωση βαρύνει και την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για την προστασία των αεροδρομίων ή και ελικοδρομίων που συνορεύουν με δασικές εκτάσεις (άρθρ. 24 Ν. 998/1979).

Για τη ΔΕΗ αποτελεί υποχρέωση η εκτέλεση προγραμμάτων που αφορούν προληπτικό κλάδεμα δένδρων σε περιοχές που διέρχονται γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Μ/Τ, Χ/Τ και Υ/Τ, αποψίλωση χώρων που βρίσκονται κάτω από σημεία ζεύξης καθώς και ό,τι είναι αναγκαίο για την πρόληψη πυρκαγιών (άρθρ. 8 της ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999). Οι εργασίες αυτές απαιτούν τη συνεργασία της ΔΕΗ με τις κατά τόπους Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες, Πολεοδομικές Αρχές και ΟΤΑ Α΄.

Για τον ΟΣΕ αποτελεί υποχρέωση η εκτέλεση προγραμμάτων προληπτικών παράπλευρων καθαρισμών της βλάστησης σε επικίνδυνες περιοχές από τις οποίες διέρχονται σιδηροδρομικές γραμμές από συνεργεία του, καθώς και ό,τι είναι αναγκαίο για την πρόληψη πυρκαγιών (άρθρ. 24 Ν. 998/79, άρθρ. 8 της ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999). Οι εργασίες καθαρισμού της βλάστησης απαιτούν τη συνεργασία του ΟΣΕ με τις κατά τόπους Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες.

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την εφαρμογή της παρ 7 του άρθρ. 8 της ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999 οφείλει για λόγους πρόληψης δασικών πυρκαγιών με έγγραφό της να δώσει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις υπηρεσίες της που έχουν την αρμοδιότητα συντήρησης των οδών του Ν. Αττικής και των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων αρμοδιότητάς της, για την εκτέλεση έργων και εργασιών προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης, σε φυτεμένες νησίδες, πρηνή δρόμων ή χώρους στάθμευσης. Σημειώνεται ότι στην έννοια της συντήρησης των οδών, περιλαμβάνεται η συντήρηση και ο καθαρισμός των φυτεμένων νησίδων και πρηνών των οδών. (ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007, ΦΕΚ 398/Β΄/2007).

Για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, οι συμβάσεις τους έχουν κυρωθεί και τα εν λόγω τμήματα έχουν δοθεί για λειτουργία από τις παραχωρησιούχες εταιρίες, η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Λειτουργία και Συντήρηση Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και ο Τομέας Παραχωρήσεων και Υποστήριξης της Εγνατίας Οδού Α.Ε., ως αρμόδιες υπηρεσίες για την παρακολούθηση των συμβάσεων παραχώρησης κατά την περίοδο λειτουργίας και συντήρησης αυτών, παρακαλούνται να δώσουν κατευθυντήριες οδηγίες προς τους παραχωρησιούχους για την εκτέλεση των ανάλογων έργων και εργασιών κατά μήκος του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς τους.

Περαιτέρω προγραμματισμός και εκτέλεση έργων πρόληψης πυρκαγιών γίνεται με ευθύνη των Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών, των Νομαρχών και των Δημάρχων και Προέδρων Κοινοτήτων κατά μήκος του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς τους, όπως αυτό ορίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις των Γενικών Γραμματέων των Περιφερειών της χώρας που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή του άρθρ. 7 του Ν. 3481/2006 (ΦΕΚ 132/ τεύχ. Α').

Νοείται ότι η εκτέλεση τέτοιων έργων, που εντάσσονται κατά κανόνα στην κατηγορία των έργων στοιχειώδους συντήρησης του οδικού δικτύου, έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα όταν συντελείται σε θέσεις όπου το Εθνικό και Επαρχιακό οδικό δίκτυο διέρχεται μέσα από δάση περιοχών που χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα επικίνδυνες για εκδήλωση πυρκαγιών (Π.Δ. 575/1980).

Για τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις υπενθυμίζεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κατανέμει ετησίως πόρους για την κάλυψη δαπανών βελτίωσης, συντήρησης και αποκατάστασης του οδικού τους δικτύου.

Πέραν των προβλεπομένων είναι αυτονόητο ότι η εκτέλεση προγραμμάτων μείωσης του κινδύνου με έργα προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης γύρω από κτιριακές υποδομές ή εγκαταστάσεις κρατικών φορέων ή ΟΤΑ όταν βρίσκονται εντός ή πλησίον δασών και δασικών εκτάσεων αποτελεί, για λόγους ασφάλειας, υποχρέωση των διοικήσεών τους. Υπενθυμίζεται ότι εγκαταστάσεις, όπως Νοσοκομεία, δεξαμενές καυσίμων, κατασκηνώσεις, κλπ, σε δάση και δασικές εκτάσεις, κινδύνευσαν κατά το παρελθόν από την έλλειψη έργων προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης γύρω από τις υποδομές τους. Οι εργασίες αυτές απαιτούν τη συνεργασία των διοικήσεών τους με τις κατά τόπους Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες για εξασφάλιση άδειας, όταν αυτό απαιτείται.

2.3 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΧΩΡΩΝ ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗΣ ΕΝΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη το 2009, όπως και τα προηγούμενα έτη, συνέχισε τη συστηματική καταγραφή όλων των εν ενεργεία χώρων ανεξέλεγκτης εναπόθεσης αστικών απορριμμάτων των ΟΤΑ Α', με έμφαση στην εκτίμηση κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς από τη λειτουργία τους. Η καταγραφή βασίστηκε στις τυποποιημένες εκθέσεις που συντάχθηκαν μετά από αυτοψία από τις επιτροπές ελέγχου χώρων ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων των ΟΤΑ Α'. Από την καταγραφή προέκυψε ότι συνολικά στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια είχαμε σημαντική μείωση του αριθμού των εν ενεργεία χώρων ανεξέλεγκτης εναπόθεσης αστικών απορριμμάτων που λειτουργούν με ευθύνη των ΟΤΑ Α'.

Θέματα που αφορούν την χρηματοδότηση των ΟΤΑ Α' για τη λήψη όλων των προβλεπόμενων προληπτικών μέτρων που αναφέρονται στην Πυροσβεστική Διάταξη 9/2000, όπως αυτή τροποποιήθηκε

και συμπληρώθηκε με την 9^Α/2005, με στόχο την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς από τη λειτουργία τους το 2010, θα καθοριστούν με νεότερο έγγραφό μας.

Μέτρα πρόληψης για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς από τους ΟΤΑ Α΄ νοείται ότι επιβάλλεται να ληφθούν και στους χώρους μεταφόρτωσης απορριμμάτων που λειτουργούν με ευθύνη των ΟΤΑ Α΄.

Στα πλαίσια εφαρμογής της παρ 4 του άρθρ 7 της ανωτέρω τροποποιημένης Πυροσβεστικής Διάταξης 9^Α/2005, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ζήτησε ήδη με το 8871/24-12-2009 έγγραφό της από τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών να προχωρήσουν άμεσα στην έκδοση σχετικών αποφάσεων για τη συγκρότηση τριμελών επιτροπών ελέγχου χώρων ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων ανά Νομό, έτσι ώστε οι έλεγχοι των επιτροπών να ολοκληρωθούν μέχρι την **26^η Μαρτίου** του τρέχοντος έτους και οι εκθέσεις τους να υποβληθούν στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία του Νομού και τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας το αργότερο μέχρι την **1^η Μαΐου** του τρέχοντος έτους που προσδιορίζεται και ως ημερομηνία έναρξης της αντιπυρικής περιόδου. Έργο των ανωτέρω επιτροπών είναι η διενέργεια αυτοψιών στους χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης αστικών απορριμμάτων για τη διαπίστωση των υπαρχόντων μέτρων και μέσω των πυροπροστασίας και την πρόταση των ελλειπόντων.

Η Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας στην οποία θα υποβληθούν οι εκθέσεις των επιτροπών ελέγχου, θα κοινοποιήσει άμεσα στους ΟΤΑ Α΄ τις εκθέσεις για τους χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων που λειτουργούν με ευθύνη τους, για τη λήψη των προτεινόμενων από τις επιτροπές ελέγχου προληπτικών μέτρων που αποβλέπουν στην ελαχιστοποίηση των πυρκαγιών από τη λειτουργία τους. Ταυτόχρονα η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία στην οποία θα υποβληθούν ομοίως οι εκθέσεις των επιτροπών ελέγχου, θα τις αποστείλει στην αρμόδια Εισαγγελία.

Αντίγραφα επίσης όλων των εκθέσεων των επιτροπών ελέγχου, να κοινοποιηθούν μέχρι τις **7 Μαΐου** του τρέχοντος έτους, με ευθύνη της Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, στη Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς ενημέρωσή της. Επίσης, οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών θα προχωρήσουν μέχρι την **31^η Μαΐου 2010** στην σταδιακή εισαγωγή των στοιχείων από τις εκθέσεις ελέγχου στο Ο.Π.Σ. Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το 1672/4-3-2010 έγγραφό μας. Η ανωτέρω διαδικασία κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να υπάρχουν ενημερωμένα, αξιόπιστα, σε ηλεκτρονική μορφή στοιχεία, τα οποία θα είναι άμεσα προσβάσιμα από τους αρμόδιους φορείς.

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την Πυροσβεστική Διάταξη 9^Α/2005 επιβάλλεται στους χώρους ανεξέλεγκτης εναπόθεσης αστικών απορριμμάτων η παρουσία υδροφόρου οχήματος με μέριμνα του οικείου Δήμου ή Κοινότητας, όταν βάσει του χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, προβλέπεται δείκτης επικινδυνότητας 4 (πολύ υψηλή) και 5

(κατάσταση συναγερμού). Νοείται ότι στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να λαμβάνεται και όποιο άλλο μέτρο κρίνεται αναγκαίο για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς σε αυτούς τους χώρους.

2.4 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Θέματα που αφορούν τη χρήση πυρός στην ύπαιθρο για διαφόρους λόγους, καθώς και την καύση υπολειμμάτων καλλιεργειών από 1^{ης} Μαΐου μέχρι 31^{ης} Οκτωβρίου, ρυθμίζονται από την Πυροσβεστική Διάταξη 9/2000 όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την 9^Α/2005 (ΦΕΚ 1554, τεύχ. Β΄) και από τους Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΥΑ 125347/568/29-1-2004, ΦΕΚ 142/ Β΄/29-1-2004 όπως έχει τροποποιηθεί με την ΚΥΑ 140920/2005, ΦΕΚ 1710/Β΄/6-12-2005). Αρμόδιες για την εφαρμογή τους είναι οι κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες.

Επισημαίνεται ότι κατά την αντιπυρική περίοδο η καύση αγροτικών εκτάσεων επιτρέπεται μόνο μετά από άδεια που εκδίδεται από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη τον προβλεπόμενο δείκτη επικινδυνότητας και την τήρηση των απαιτούμενων μέτρων που προβλέπονται στην Πυροσβεστική Διάταξη 9^Α/2005. Ο δείκτης επικινδυνότητας προσδιορίζεται από τον ημερήσιο χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

2.5 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Η ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων προστασίας από κινδύνους που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές, για την προστασία των δασών και του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και για την πυροπροστασία του, γίνεται σε κεντρικό επίπεδο, κατ' αντιστοιχία, από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, τη Γενική Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής και το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος (Ν.3013/2002, Ν.3208/2003 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, Ν.3511/2006).

Περαιτέρω ενημέρωση του κοινού, με βάση τις οδηγίες και το έντυπο υλικό των ανωτέρω, αποτελεί υποχρέωση των κατά τόπους Δασικών και Πυροσβεστικών Υπηρεσιών καθώς και των Δ/σεων και Γραφείων Πολιτικής Προστασίας. Στη διανομή του έντυπου ενημερωτικού υλικού μπορεί να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

2.6 ΕΚΔΟΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΧΑΡΤΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

Η έκδοση του ημερήσιου χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, ως μέτρο που συμβάλει στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών μέσω της ετοιμότητας του κρατικού μηχανισμού και της άμεσης λήψης πρόσθετων μέτρων πρόληψης στις περιοχές στις οποίες προβλέπεται υψηλός κίνδυνος, αποτελεί ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (Σχέδιο Ξενοκράτης ΦΕΚ 423/ 10-4-2003/ τεύχ. Β).

Η παροχή μετεωρολογικών δεδομένων και προγνώσεων για την έκδοση του χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς γίνεται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία. Στην έκδοση του ημερήσιου χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας παρέχουν επίσης δεδομένα και πληροφορίες κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής το Πυροσβεστικό Σώμα, τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Αιγαίου, η Δ.Ε.Η., οι Περιφέρειες και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας, καθώς και άλλοι φορείς.

Επισημαίνεται ότι, με την έκδοση του χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς σε ημερήσια βάση, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει ως στόχο να υποδείξει, στους φορείς που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, τις περιοχές που για το επόμενο 24ωρο, η αθροιστική επικινδυνότητα εκδήλωσης και εξάπλωσης πυρκαγιάς, ως αποτέλεσμα της παρουσίας και δράσης φυσικών και ανθρωπογενών αιτιών, προβλέπεται να είναι μεγάλη. Σημειώνεται ότι ο χάρτης πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς δεν πρέπει να συγχέεται με τη χαρτογράφηση του κινδύνου, η οποία προσδιορίζεται στο Π.Δ. 575/1980.

Στον ημερήσιο χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς διακρίνονται πέντε κατηγορίες κινδύνου: χαμηλή, μέση, υψηλή, πολύ υψηλή και κατάσταση συναγερμού, βαθμολογούμενες αντίστοιχα με αριθμούς από το 1 έως το 5.

Για την πλήρη αξιοποίηση του ημερήσιου χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, οι διαφορετικές κατηγορίες κινδύνου απαιτούν και αντίστοιχη κλιμάκωση ετοιμότητας και λήψη μέτρων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, κατά το μέρος που τους αφορά.

Η ενιαία αντιμετώπιση των διαφορετικών επιπέδων κινδύνου (ειδικά των κατηγοριών κινδύνου 1,2,3), χωρίς αντίστοιχη διαφοροποίηση των μέτρων και των δράσεων στο σχεδιασμό των εμπλεκόμενων φορέων, αξιοποιεί μερικώς τις δυνατότητες του ημερήσιου χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, ως υποστηρικτικού εργαλείου στη λήψη αποφάσεων και ενδεχομένως μπορεί να οδηγήσει τους φορείς σε εσφαλμένη εκτίμηση του επιπέδου ετοιμότητας.

Η κατάταξη μιας περιοχής σε κατηγορία υψηλού ή πολύ υψηλού κινδύνου, μια δεδομένη χρονική στιγμή, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη και την εκδήλωση πυρκαγιάς στην περιοχή αυτή, αλλά αποτελεί μέτρο του κινδύνου ανάφλεξης και δυσκολίας ελέγχου. Σημειώνεται ότι με τη συστηματική ενημέρωση των πολιτών μέσω δελτίων τύπου, μπορεί να αποτραπούν ενέργειες που ενδέχεται να προκαλέσουν την έναρξη δασικής πυρκαγιάς από αμέλεια. Αυτό αποτελεί και έναν από τους βασικούς στόχους της έκδοσης του ημερήσιου χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς.

Για τις περιοχές που η πρόβλεψη του κινδύνου εκτιμάται από πολύ υψηλή έως εξαιρετικά υψηλή (κατάσταση συναγερμού), εκδίδεται ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα από το Κέντρο Επιχειρήσεων της

Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ) της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, με αποδέκτες τις Περιφέρειες του Κράτους, και Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις που βρίσκονται σε αυτές.

Η ενημέρωση του κοινού, μέσω δελτίων τύπου, για θέματα που συνδέονται με την έκδοση του χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς και την κατάταξη μιας περιοχής της χώρας σε κατηγορία πολύ υψηλού κινδύνου, αποτελεί ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ειδικότερες διαδικασίες σχετικές με την έκδοση του χάρτη θα ρυθμισθούν με νεότερο έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

2.7 ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Όπως και τις προηγούμενες χρονιές, κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και μετά από σχετική απόφαση του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΚΣΟΠΠ), μπορεί να ορίζονται οι Γενικοί Γραμματείς Περιφερειών της χώρας, όπως με απόφασή τους, να εξουσιοδοτούν κατά περίπτωση τα Συντονιστικά Νομαρχιακά Όργανα (ΣΝΟ) προκειμένου να αποφασίζουν την εφαρμογή του μέτρου της απαγόρευσης της κυκλοφορίας οχημάτων και παραμονής εκδρομέων σε εθνικούς δρυμούς, δάση και "ευπαθείς" περιοχές σε ημέρες και ώρες που θεωρούνται επικίνδυνες λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες που επικρατούν στην περιοχή ευθύνης τους. Οι ακριβείς περιοχές, ο χρόνος απαγόρευσης καθώς και όλες οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του μέτρου καθορίζονται σε συνεδριάσεις των ΣΝΟ.

2.8 ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, δράσεις που αφορούν τη συμμετοχή των εθελοντικών οργανώσεων στην επιτήρηση των δασών για επισήμανση πυρκαγιών, προσδιορίζονται σε συνεδριάσεις των Συντονιστικών Νομαρχιακών Οργάνων (ΣΝΟ) που πραγματοποιούνται στην αρχή της αντιπυρικής περιόδου. Οι δράσεις αυτές καθορίζονται από το Πυροσβεστικό Σώμα και γίνονται για λόγους υποστήριξης του έργου του.

Στα πλαίσια αυτά παρακαλούμε τους Διοικητές της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας των Νομών να υποβάλουν στο Γραφείο του Νομάρχη πρόταση ανά ΟΤΑ, για δράσεις σχετικές με τη συμπληρωματική επιτήρηση των δασών κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου με στόχο την άμεση αναγγελία πυρκαγιάς. Τις δράσεις αυτές μπορούν να αναλάβουν διάφοροι φορείς, ή οι ενταγμένες στο ΣΝΟ από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στο Νομό.

Οι εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από δασικές πυρκαγιές, μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτικής προστασίας προς υποβοήθηση του έργου των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των ΟΤΑ Α΄. Τονίζεται ότι οι χώροι δράσης των ομάδων καθορίζονται στην απόφαση ένταξής τους και ότι για να είναι ουσιαστική η προσφορά τους, πρέπει οι δράσεις που αναλαμβάνουν να

αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται μέσα από τα Συντονιστικά Νομαρχιακά Όργανα (ΣΝΟ) ή τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ).

2.9 ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ (ΣΝΟ)

Ο Περιφερειακός σχεδιασμός θα περιλαμβάνει έργα και δράσεις, ο προσδιορισμός των οποίων θα γίνει όπως έχει ήδη αναφερθεί με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Στα πλαίσια αυτά θα συγκληθεί από το Νομάρχη ειδική συνεδρίαση του Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου (ΣΝΟ) που θα πραγματοποιηθεί το αργότερο ως τις **16 Απριλίου** του τρέχοντος έτους με την εποπτεία των Γενικών Γραμματέων Περιφέρειας.

Στη συνεδρίαση αυτή θα κληθούν να συμμετάσχουν όλοι οι φορείς που εμπλέκονται στην πρόληψη και αντιμετώπιση των πυρκαγιών προκειμένου να καθορισθούν οι φορείς και ο χρόνος υλοποίησης έργων πρόληψης και ετοιμότητας σε επίπεδο Νομού. Βασικός στόχος της συνεδρίασης θα είναι ο συντονισμός και η συνεργασία των φορέων στην εκτέλεση των έργων και δράσεων που έχουν άμεση και καθοριστική προτεραιότητα στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Νομού, **εντός δύο εργασίμων ημερών** από τη σύγκληση του Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου (ΣΝΟ), θα κοινοποιήσει στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας τα πρακτικά της συνεδρίασης.

Αντίγραφα των ανωτέρω θα κοινοποιηθούν άμεσα και στη Δ/ση Δασών της Περιφέρειας, στη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, στην Περιφερειακή Διοίκηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, καθώς και στους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.

Οι αποφάσεις του Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου (ΣΝΟ) θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχεδιασμό της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών, έχοντας υπόψη τις αποφάσεις των Συντονιστικών Νομαρχιακών Οργάνων (ΣΝΟ) και την ολοκληρωμένη πρόταση της Δ/σης Δασών της Περιφέρειας για την εκτέλεση έργων και εργασιών αντιπυρικής προστασίας (η οποία θα πρέπει να έχει υποβληθεί το αργότερο ως τις **26 Απριλίου** του τρέχοντος έτους), θα προχωρήσουν στη λήψη αποφάσεων σχετικών με το σχεδιασμό για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών της Περιφέρειάς τους, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την **1 Μαΐου** τρέχοντος έτους, που προσδιορίζεται και ως ημερομηνία έναρξης της αντιπυρικής περιόδου.

2.10 ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ (ΣΤΟ)

Για την περαιτέρω δρομολόγηση επιμέρους θεμάτων που συνδέονται με την υλοποίηση του Περιφερειακού Σχεδιασμού, να συγκληθούν με την εποπτεία των Γενικών Γραμματέων Περιφέρειας, ως τις **30 Απριλίου 2009**, τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ).

Στις συσκέψεις αυτές θα εξετασθούν θέματα σχετικά με:

- την υλοποίηση έργων και εργασιών προληπτικού καθαρισμού της βλάστησης σε συνεργασία με τις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες
 - το συντονισμό σε τοπικό επίπεδο στη διάθεση δυναμικού και μέσων προς υποβοήθηση του έργου της καταστολής
 - το συντονισμό σε τοπικό επίπεδο της διαχείρισης των συνεπειών που προκαλούνται από τις δασικές πυρκαγιές, με ειδική αναφορά στην υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών
 - τα μέτρα ετοιμότητας κατά τις ημέρες υψηλής επικινδυνότητας βάσει του ημερήσιου χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
 - τη ενημέρωση των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τα μνημόνια ενεργειών των ΟΤΑ
- καθώς και κάθε άλλο θέμα κρίνεται απαραίτητο στην πρόληψη και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών.

Οι Σύνδεσμοι Δήμων και Κοινοτήτων που θα αναλάβουν έργα και δράσεις για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών οφείλουν να υλοποιήσουν, κατά προτεραιότητα, τα έργα και τις δράσεις που θα ενταχθούν στο σχεδιασμό της Περιφέρειας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

3. ΕΜΠΛΟΚΗ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΛΟΓΩ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

3.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΦΟΡΕΩΝ ΜΕ ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της καταστολής των δασικών πυρκαγιών, όπως αυτός προσδιορίζεται στο άρθρ. 1 του Ν. 3511/2006, αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος που ανήκει στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Η συνεργασία φορέων με το Πυροσβεστικό Σώμα για την πρόληψη και καταστολή δασικών πυρκαγιών, ρυθμίζεται στην ΚΥΑ 12030/Φ109.1/1999. Ειδικότερα θέματα, σχετικά με το αντικείμενο αυτό καθώς και οι διαδικασίες υλοποίησης των δράσεων που συνδέονται με την καταστολή των δασικών πυρκαγιών ρυθμίζονται και δρομολογούνται από το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος.

Οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών, οι Νομάρχες καθώς και οι Δήμαρχοι και Πρόεδροι Κοινοτήτων έχουν την ευθύνη συντονισμού εντός των διοικητικών τους ορίων, για τη διάθεση των απαραίτητων μέσων, στις περιπτώσεις που απαιτούνται για την καταστολή των δασικών πυρκαγιών, τα οποία θέτουν στη διάθεση του Επικεφαλής Αξιωματικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, που αποτελεί ευθύνη του Πυροσβεστικού Σώματος (Ν. 2612/1998, Ν. 3511/2006, Ν. 3013/2002, ΚΥΑ 12030/Φ109.1/1999).

Η σύγκληση του Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου (ΣΝΟ) ή του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΣΤΟ), σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από δασικές πυρκαγιές, γίνεται για την υποβοήθηση του έργου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Νομάρχη ή του Δημάρχου, όπως αυτό προβλέπεται και περιγράφεται στα άρθρ. 12 και 13 του Ν. 3013/2002. Νοείται ότι η σύγκληση των ανωτέρω οργάνων έχει στόχο τον συντονισμό των φορέων στην διάθεση δυναμικού και μέσων καθώς και της διαχείρισης των συνεπειών που προκαλούνται από τις δασικές πυρκαγιές και όχι τον έλεγχο του ίδιου του φαινομένου, ο οποίος αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος.

Θέματα που αφορούν την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών και επίταξη ακινήτων και κινητών πραγμάτων, ως μέτρα πολιτικής κινητοποίησης σε περίοδο ειρήνης για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης που δύναται να προκύψει και λόγω δασικών πυρκαγιών, ρυθμίζονται στο άρθρ. 41 του Ν.3536/2007. Οι διατάξεις ιδίως των άρθρων 2 παρ. 5, 18, 19, 22 και 23 του Ν.Δ. 17/1974 δεν εφαρμόζονται εφεξής για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης σε καιρό ειρήνης, εφόσον έρχονται σε αντίθεση προς τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Επίσης, δεν εφαρμόζεται και κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη προς τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Θέματα που αφορούν τη διάσωση πολιτών σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από δασικές πυρκαγιές αποτελούν αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος. Η εν συνεχεία μεταφορά των διασωθέντων, εφόσον συντρέχει λόγος, σε Υγειονομικά Κέντρα είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β. (άρθρ 8 ΚΥΑ12030/ Φ109.1/1999).

3.2 ΕΜΠΛΟΚΗ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΛΟΓΩ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ

3.2.1 Εμπλοκή Δήμων και Κοινοτήτων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και διαχείριση συνεπειών

Μετά την επίσημη αναγγελία δασικής πυρκαγιάς, που αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων, στα πλαίσια του θεσμικού τους ρόλου, κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- την παροχή συνδρομής στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία με τη διάθεση μέσων κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΠΣ, στα πλαίσια εφαρμογής της ΚΥΑ 12030/ Φ109.1/1999.
- τον συντονισμό δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που ενδέχεται να προκύψουν από την εξέλιξη της πυρκαγιάς στα πλαίσια εφαρμογής αρθ. 13 Ν. 3013/2002
- τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από εξελισσόμενη ή από επικείμενη καταστροφή, στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α΄/2007).

Ειδικότερα, στις περιπτώσεις που η πυρκαγιά εκδηλώνεται εντός ή πλησίον χώρου διάθεσης απορριμμάτων ο Δήμαρχος/Πρόεδρος της Κοινότητας κινητοποιεί αυτεπάγγελτα τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου/Κοινότητας για περιορισμό του φαινομένου ή για την λήψη μέτρων για την προστασία του χώρου.

Για την υποβοήθηση του έργου αρμοδιότητάς του ο Δήμαρχος μπορεί να συγκαλέσει το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο. Το ΣΤΟ συγκαλείται με απόφαση Δημάρχου, ο οποίος και προεδρεύει.

Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή το Γραφείο Κοινότητας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του:

- Ενεργοποιεί το μνημόνιο ενεργειών για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές.
- Ενεργοποιεί μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την ενίσχυση του έργου της καταστολής, που διενεργείται με ευθύνη του ΠΣ, σε περίπτωση που αυτοί ζητηθούν από το ΠΣ.
- Συλλέγει πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη των επιχειρήσεων καταστολής του φαινομένου από την αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή, καθώς και των συνεπειών που ενδέχεται να προκληθούν από την εξέλιξη αυτής από τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς και ενημερώνει το Δήμαρχο.
- Βρίσκεται σε άμεση επικοινωνία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της οικείας Νομαρχίας και τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας για λόγους αμοιβαίας ενημέρωσης και συντονισμού στη διαχείριση πόρων.
- Τηρεί κατάσταση με τα διατιθέμενα μέσα και προσωπικό που έχουν εμπλακεί προς υποβοήθηση του έργου του Π.Σ., καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση του φαινομένου.
- Ενεργοποιεί εφόσον επιβάλλεται από την υφιστάμενη κατάσταση τα μνημόνια ενεργειών για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, μετά από σχετική εντολή του Δημάρχου/Προέδρου της Κοινότητας.
- Ενεργοποιεί εφόσον χρειαστεί τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων.

Η αποκλιμάκωση των διατιθεμένων στο ΠΣ πόρων πραγματοποιείται με εντολή του Δημάρχου/Προέδρου Κοινότητας μετά την σχετική απόφαση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ που διοικεί το συμβάν. Η αποκλιμάκωση των λοιπών διατιθεμένων μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και διαχείριση των συνεπειών πραγματοποιείται με εντολή του Δημάρχου/Προέδρου Κοινότητας.

3.2.2 Εμπλοκή Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και διαχείριση συνεπειών

Μετά την επίσημη αναγγελία δασικής πυρκαγιάς, που αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, οι Νομάρχες, στα πλαίσια του θεσμικού τους ρόλου, κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- την παροχή συνδρομής στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία με τη διάθεση μέσων κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΠΣ, στα πλαίσια εφαρμογής της ΚΥΑ 12030/ Φ109.1/1999.
- τον συντονισμό δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που ενδέχεται να προκύψουν από την εξέλιξη της πυρκαγιάς στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 12 Ν. 3013/2002, καθώς και την υποστήριξη του έργου των ΟΤΑ Α΄ για τον σκοπό αυτό.
- την Εισήγηση στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την απόφαση κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης περιοχών ζώνης ευθύνης της Ν.Α. και εκδίδει αυτή την απόφαση, μετά από εξουσιοδότηση του ΓΓΠΠ, σε περιπτώσεις τοπικών καταστροφών μικρής έντασης, στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 12 Ν. 3013/2002
- τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από εξελισσόμενη ή από επικείμενη καταστροφή, στα πλαίσια εφαρμογής του άρθ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α΄/2007).

Για την υποβοήθηση του έργου αρμοδιότητάς του ο Νομάρχης μπορεί να συγκαλέσει το Συντονιστικό Νομαρχιακό Όργανο. Το ΣΝΟ συγκαλείται με απόφαση Νομάρχη, ο οποίος και προεδρεύει.

Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του:

- Αναλαμβάνει το συντονισμό των εμπλεκομένων υπηρεσιών της Ν.Α.
- Βρίσκεται σε άμεση επικοινωνία με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων και τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας για λόγους αμοιβαίας ενημέρωσης και συντονισμού στη διαχείριση πόρων.
- Ενεργοποιεί το μνημόνιο ενεργειών για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές.
- Ενεργοποιεί μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την ενίσχυση του έργου της καταστολής, που διενεργείται με ευθύνη του ΠΣ, σε περίπτωση που αυτοί ζητηθούν από το ΠΣ.
- Ενεργοποιεί τις Εθελοντικές Οργανώσεις της περιοχής που πληρούν τα κριτήρια του Ν.3013/2002 αρθ.14 και του Ν.3536/2007 αρθ. 27. Τονίζεται ότι οι χώροι δράσης των ομάδων καθορίζονται στην απόφαση ένταξής τους και οι δράσεις που αναλαμβάνουν πρέπει να αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται από τα ΣΤΟ και ΣΝΟ

- Συλλέγει πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη των επιχειρήσεων καταστολής του φαινομένου από την αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή, καθώς και των συνεπειών που ενδέχεται να προκληθούν από την εξέλιξη αυτής από τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς και ενημερώνει το Νομάρχη.
- Τηρεί κατάσταση με τα διατιθέμενα μέσα και προσωπικό που έχουν εμπλακεί προς υποβοήθηση του έργου του Π.Σ., καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση του φαινομένου.
- Ενεργοποιεί εφόσον επιβάλλεται από την υφιστάμενη κατάσταση τα μνημόνια ενεργειών για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, μετά από σχετική εντολή του Νομάρχη.

Η αποκλιμάκωση των διατιθεμένων στο ΠΣ πόρων πραγματοποιείται με εντολή του Νομάρχη μετά την σχετική απόφαση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ που διοικεί το συμβάν. Η αποκλιμάκωση των λοιπών διατιθεμένων μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και διαχείριση των συνεπειών πραγματοποιείται με εντολή του Νομάρχη.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις χαρακτηρισμού της καταστροφής ως τοπικής μικρής έντασης, όπου για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Νομού, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Νομάρχη, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3013/2002. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας στην διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση-αποκατάσταση) αποτελούν ευθύνη του Νομάρχη.

3.2.3 Εμπλοκή Περιφερειών στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και διαχείριση συνεπειών

Μετά την επίσημη αναγγελία δασικής πυρκαγιάς, που αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών της χώρας, στα πλαίσια του θεσμικού τους ρόλου, κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- την παροχή συνδρομής στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία με τη διάθεση μέσων κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΠΣ, στα πλαίσια εφαρμογής της ΚΥΑ 12030/ Φ109.1/1999.
- τον συντονισμό δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που ενδέχεται να προκύψουν από την εξέλιξη της πυρκαγιάς στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 11 Ν. 3013/2002 , καθώς και την υποστήριξη του έργου των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ για τον σκοπό αυτό.
- την Εισήγηση στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την απόφαση κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης περιοχών ζώνης ευθύνης της Περιφέρειας και εκδίδει αυτή την απόφαση, μετά από εξουσιοδότηση του ΓΓΠΠ, σε περιπτώσεις τοπικών καταστροφών μικρής έντασης, στα πλαίσια εφαρμογής του αρθ. 11 Ν. 3013/2002

- τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους από εξελισσόμενη ή από επικείμενη καταστροφή, στα πλαίσια εφαρμογής του άρθ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α΄/2007). Η απόφαση αυτή λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και εκτελείται από τους αρμόδιους Νομάρχες, Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α΄/2007).

Η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της:

- Αναλαμβάνει το συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών της Περιφέρειας.
- Βρίσκεται σε άμεση επικοινωνία με τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και το Κέντρο Επιχειρήσεων της ΓΠΠ, για λόγους αμοιβαίας ενημέρωσης και συντονισμού στη διαχείριση πόρων.
- Συλλέγει πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη των επιχειρήσεων καταστολής του φαινομένου από τις αρμόδιες Πυροσβεστικές Αρχές, καθώς και των συνεπειών που ενδέχεται να προκληθούν από την εξέλιξη αυτής από τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς και ενημερώνει το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας .
- Τηρεί κατάσταση με τα διατιθέμενα μέσα και προσωπικό που έχουν εμπλακεί προς υποβοήθηση του έργου του Π.Σ., καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση του φαινομένου.
- Ενεργοποιεί το μνημόνιο ενεργειών για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές.
- Ενεργοποιεί μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων για την ενίσχυση του έργου της καταστολής, που διενεργείται με ευθύνη του ΠΣ, σε περίπτωση που αυτοί ζητηθούν από το ΠΣ.

Η αποκλιμάκωση των διατιθεμένων στο ΠΣ πόρων πραγματοποιείται με εντολή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας μετά την σχετική απόφαση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ που διοικεί το συμβάν. Η αποκλιμάκωση των λοιπών διατιθεμένων μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών και διαχείριση των συνεπειών πραγματοποιείται με εντολή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις χαρακτηρισμού της καταστροφής ως περιφερειακής μικρής έντασης, όπου για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 3013/2002. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας στην διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση-αποκατάσταση) αποτελούν ευθύνη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

3.3 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΛΟΓΩ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συνδέεται κυρίως με τον συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται στη διάθεση μέσων προς ενίσχυση του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών που κατευθύνεται από το Πυροσβεστικό Σώμα, καθώς και στο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε δράσεις για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών με στόχο την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας περιοχών που έχουν περιέλθει σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας του φαινομένου των δασικών πυρκαγιών.

Η περαιτέρω μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διαχείριση των συνεπειών, που έχει ως αντικείμενο τη λεπτομερή καταγραφή της έκτασης των ζημιών, την προστασία των καμένων εκτάσεων, την χορήγηση δανείων και ενισχύσεων σε πληγέντες, κλπ, δρομολογείται από ειδικότερες νομοθεσίες, καθώς και κυβερνητικές αποφάσεις, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Διευκρινίζεται ότι η έκδοση αποφάσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας που αναφέρονται στην κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνδέεται αποκλειστικά με τον επιχειρησιακό ρόλο που αναλαμβάνει στο συντονισμό του δυναμικού και των μέσων των φορέων που επιχειρούν για την άμεση αντιμετώπισή τους, καθώς και με το μέγεθος της κινητοποίησης του δυναμικού και των μέσων που είναι πλέον του διατιθέμενου υπό κανονικές συνθήκες. Η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από τη Γενική Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες.

Η άμεση ενημέρωση του Κέντρου Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ) αποτελεί υποχρέωση όλων των φορέων, που ορίζονται υπεύθυνοι σε επιχειρησιακό επίπεδο από τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν3013/2002, για επιμέρους δράσεις πολιτικής προστασίας, προκειμένου να υπάρχει καλύτερος συντονισμός και οργάνωση των φορέων στη διάθεση μέσων προς ενίσχυση του έργου της καταστολής των δασικών πυρκαγιών και στη άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω δασικών πυρκαγιών (Παράρτημα Γ, Σχέδιο Ξενοκράτης ΦΕΚ 423/ 10-4-2003/ τευχ. Β).

Αιτήματα συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου των Περιφερειών για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από δασικές πυρκαγιές υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Αιτήματα συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από την οικεία Περιφέρεια, για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από δασικές πυρκαγιές,

μπορούν να υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Αιτήματα συνδρομής προς ενίσχυση του έργου των ΟΤΑ Α΄ με υλικά και μέσα που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή την Περιφέρεια στην οποία υπάγονται, για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από δασικές πυρκαγιές, μπορούν να υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις χαρακτηρισμού της καταστροφής ως:

- τοπική καταστροφή μεγάλης έντασης, όπου για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλους Νομούς, Περιφέρειες ή και από κεντρικές υπηρεσίες και φορείς, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του Κ.Σ.Ο.Π.Π., σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3013/2002.
- περιφερειακή μεγάλης έντασης, όπου για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλες Περιφέρειες ή και από κεντρικές υπηρεσίες και φορείς, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του Κ.Σ.Ο.Π.Π., σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3013/2002.
- γενική καταστροφή, όπου η καταστροφή εκτείνεται σε περισσότερες από τρεις περιφέρειες της Χώρας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη ή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του Κ.Σ.Ο.Π.Π., σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3013/2002.

3.4 ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Σε περιπτώσεις που λόγω των επιχειρησιακών του αναγκών κρίνεται από το Πυροσβεστικό Σώμα ότι το δυναμικό και τα μέσα για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν, δύναται να υποβάλει αίτημα διεθνούς συνδρομής στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως αρμόδια για τον συντονισμό παροχής βοήθειας από και προς άλλες χώρες (Ν. 3013/2002, Ν. 3536/2007). Τα αιτήματα για διεθνή συνδρομή θα πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης των διατιθέμενων από άλλες χώρες δυναμικού και μέσων. Σημειώνουμε ότι στα αιτήματα θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα αιτούμενα μέσα (τύπος, αριθμός) καθώς και ο επιχειρησιακός χώρος δράσης τους. Τα αιτούμενα μέσα, μετά την είσοδό τους στη χώρα, εντάσσονται στις δυνάμεις του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο και αναλαμβάνει τον επιχειρησιακό συντονισμό τους.

3.5 ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΟΓΩ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

3.5.1 Θεσμικό πλαίσιο και εμπλεκόμενοι φορείς

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3013/2002, στο σκοπό της Πολιτικής Προστασίας περιλαμβάνεται και η προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές.

Μεταξύ των δράσεων, που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α'/2007) καθίσταται σαφές ότι το όργανο που αποφασίζει για την υλοποίηση της ανωτέρω δράσης είναι ο Δήμαρχος ή ο Πρόεδρος της Κοινότητας, η περιοχή του οποίου πλήττεται και ο οποίος έχει και το συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο ή ο αρμόδιος Νομάρχης, όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο ή Κοινότητα, κλπ.

Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ.3 (δηλαδή σε περιπτώσεις γενικής καταστροφής, ή περιφερειακής καταστροφής μικρής ή μεγάλης έντασης, ή σε τοπικές καταστροφές μικρής ή μεγάλης έντασης) σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 1 περιπτώσεις β', γ' και δ' του Ν.3013/2002/ΦΕΚ102/τεύχ. Α, (περί αρμοδιοτήτων του Γεν. Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για τον χαρακτηρισμό μιας καταστροφής και την έκδοση σχετικής απόφασης), η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή το Γεν. Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας αντίστοιχα και εκτελείται από τους αρμόδιους Νομάρχες, Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων.

Η λήψη της απόφασης, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 2 άρθρ. 18 Ν 3613/2007, πρέπει να βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.

Στην περίπτωση των δασικών πυρκαγιών ο έλεγχος του φαινομένου και κατ' επέκταση η ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξή του ανήκει στο Πυροσβεστικό Σώμα (Ν. 3511/2006). Στα πλαίσια αυτά αρμόδιος για την εισήγηση της οργανωμένης απομάκρυνσης των πολιτών είναι ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου.

Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, ως δράση Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από καταστροφές, όπως στην περίπτωση των δασικών πυρκαγιών, υποστηρίζεται θεσμικά από την Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα. (Ν.2800/2000 ΦΕΚ 41/τεύχ.Α', Ν. 3511/2006 ΦΕΚ258/τεύχ Α, ΚΥΑ12030/ Φ109.1/1999, ΦΕΚ 713/τεύχ Β). Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία στα πλαίσια εφαρμογής της παρ 3 του άρθρ. 4 της ΚΥ.Α.12030Φ.109.1/10-5-1999 και του άρθρ. 8 του Ν 2800/2000, έχει σημαντικό ρόλο στην εκτέλεση της απόφασης για την απομάκρυνση πολιτών. Θέματα που συνδέονται με τον εντοπισμό και ειδοποίηση των πολιτών για την απομάκρυνσή

τους όταν έχει ληφθεί σχετική απόφαση, με την τήρηση της τάξης, με τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της παρουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Αστυνομικών Αρχών με σημαντική βαρύτητα.

Στις περιπτώσεις που η δράση αυτή αφορά πολίτες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, ή περιλαμβάνει άτομα με προβλήματα υγείας, πρέπει εκ των προτέρων να εξασφαλίζεται, η παρουσία μονάδων του ΕΚΑΒ, για λόγους παροχής άμεσης προνοσοκομειακής ιατρικής βοήθειας, λόγω αρμοδιότητας (Ν. 1579/85 ΦΕΚ 217/τεύχ Α'). Επίσης στις περιπτώσεις που για την απομάκρυνση των πολιτών, κρίνεται αναγκαία η χρήση πλωτών θαλασσιών μέσων, η παρουσία και η συμβολή των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση (Π.Δ. 242/30-9-1999/ΦΕΚ 201, τεύχ. Α').

Με την παρ. 2 του άρθ. 18 του Ν 3613/2007, πέραν των άλλων, εξασφαλίζεται και η πληρότητα των σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών που συντάσσονται κατ' απαίτηση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (Υ.Α.1299/7-4-2003, ΦΕΚ423, τευχ. Β), όπου αναφέρεται μεταξύ των υποχρεώσεων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και η συνεργασία με τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ για την επιλογή και οργάνωση χώρων υποδοχής των πληγέντων.

Η απαίτηση αυτή καθιστά προφανές ότι στις περιπτώσεις που η λήψη της απόφασης λαμβάνεται από τους αρμοδίους Δημάρχους ή Πρόεδρους Κοινοτήτων, ο Νομάρχης συμμετέχει στην υλοποίησή της, όταν αυτό απαιτείται, με τα μέσα και τις υπηρεσίες που διαθέτει.

Η διάταξη αυτή δεν έχει εφαρμογή όταν η ασφάλεια και η κατάσταση της υγείας των ατόμων που ευρίσκονται εντός υποδομών ή εγκαταστάσεων φορέων, τελεί υπό την εποπτεία ή διέπεται από **ειδικότερες νομοθεσίες** και η απομάκρυνσή τους, για τους λόγους που αναφέρονται στην ανωτέρω σχετική (παρ. 2 άρθρ. 18 Ν 3613/2007), αποτελεί ευθύνη των διοικήσεών τους (εγκαταστάσεις Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, Παιδικών Εξοχών – Κατασκηνώσεων, κλπ).

Οι αποφάσεις των ανωτέρω διοικήσεων για την απομάκρυνση ή μη των ατόμων που ευρίσκονται εντός των ανωτέρω υποδομών ή εγκαταστάσεων, πρέπει να βασίζεται σε σχετική εισήγηση του εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου για τον έλεγχο μιας δασικής πυρκαγιάς, εξ αιτίας της οποίας ενδέχεται να υπάρξουν επιπτώσεις σε άτομα.

Ειδικότερα για τις παιδικές εξοχές- κατασκηνώσεις η λήψη της απόφασης για την απομάκρυνση των ατόμων που ευρίσκονται και διαβιούν εντός των υποδομών τους, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης λόγω δασικών πυρκαγιών, καθορίζεται μέσα από τα σχέδια εκκένωσής τους, τα οποία συντάσσονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (παράγραφος 3, άρθρο 8 της ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999).

Νοείται ότι σε όλες τις περιπτώσεις οι αποφάσεις των διοικήσεων θα πρέπει να γνωστοποιούνται άμεσα στο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας, η περιοχή του οποίου πλήττεται, όπως επίσης και στο Νομάρχη, για λόγους καλύτερου συντονισμού του έργου της Πολιτικής Προστασίας, στη διαχείριση των συνεπειών και υποστήριξη του έργου των διοικήσεων από πλευράς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

3.5.2 Βασικές προϋποθέσεις και περιορισμοί

Σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, το όργανο που εισηγείται και το όργανο που αποφασίζει κατά περίπτωση για την υλοποίηση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τα εξής:

- ✓ Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών **εξετάζεται ως μέτρο προληπτικής προστασίας τους**, που πρέπει να δρομολογείται **εγκαίρως** (ενώ η καταστροφή βρίσκεται σε εξέλιξη) και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο.
- ✓ Ο κίνδυνος που διατρέχουν οι πολίτες εξαιτίας δασικών πυρκαγιών προέρχεται κατά βάση, από την έκθεση του ανθρωπίνου οργανισμού σε πολύ υψηλές θερμοκρασίες εξ αιτίας της θερμότητας που παράγεται από την καύση της φυτικής βιομάζας, καθώς και από την έκθεση του ανθρωπίνου οργανισμού σε παράγωγα καύσης (καπνός, αιωρούμενα σωματίδια, καύτρες, κλπ) τα οποία διαχέονται στην ατμόσφαιρα. Συνεπώς, το σκεπτικό όλων των αποφάσεων για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξ αιτίας δασικών πυρκαγιών θα πρέπει να συνδέεται κατά βάση με τους ανωτέρω κινδύνους. Στις περιπτώσεις που στην πορεία εξέλιξης μιας πυρκαγιάς υπάρχει εμπλοκή και καύση και άλλων ειδών καύσιμης ύλης, πέραν της φυτικής βιομάζας, όπως οικοδομικών υλικών, απορριμμάτων, κλπ, ο κίνδυνος μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος της καύσιμης ύλης.
- ✓ Η έκδοση γενικών οδηγιών προστασίας των πολιτών από παράγωγα καύσης (καπνός, αιωρούμενα σωματίδια, κλπ) τα οποία διαχέονται στην ατμόσφαιρα κατά την εξέλιξη μιας δασικής πυρκαγιάς, αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η εκ των προτέρων έκδοση και κοινοποίηση των γενικών οδηγιών (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), προκειμένου να τις έχει υπόψη του, ο φορέας που εκτιμά και εισηγείται σε τοπικό επίπεδο, καθώς και το όργανο που αποφασίζει την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, κρίνεται απαραίτητη. Νοείται ότι η περαιτέρω εξειδίκευση, γύρω από το όλο θέμα, γίνεται μέσω της εμπλοκής του ιατρικού προσωπικού του τομέα υγείας σε τοπικό επίπεδο.
- ✓ Η απόφαση για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών από μια περιοχή που τεκμηριωμένα απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή, λαμβάνεται όταν η προσωπική ασφάλεια των πολιτών βρίσκεται σε κίνδυνο που εκτιμάται από τις δυνάμεις καταστολής ότι δεν μπορεί να μειωθεί και υπάρχει πρόβλεψη για την εκδήλωση του χειρότερου σεναρίου. Επίσης, η απόφαση για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών λαμβάνεται και στις περιπτώσεις όπου ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών πλησίον της περιοχής που λόγω της εξέλιξης του

φαινομένου αναμένεται να πληγεί, είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον κίνδυνο μετακίνησης στον οποίο δύναται να εκτεθούν κατευθυνόμενοι προς ασφαλή χώρο.

- ✓ Η δράση της απομάκρυνσης πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της. Σε αντίθεση περίπτωση η δράση αυτή εύκολα μπορεί να προκαλέσει μεγαλύτερες συνέπειες - απώλειες και να μετατραπεί σε επιχείρηση διάσωσης, την ευθύνη της οποίας στο χερσαίο χώρο, έχει το Πυροσβεστικό Σώμα (παρ. β, του αρθ 1 του Ν3511/2006).

Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών και επιχείρησης διάσωσης βασίζεται στο γεγονός ότι στη μεν πρώτη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε κίνδυνο εξ αιτίας της παραμονής τους πλησίον της περιοχής που εξελίσσεται μια δασική πυρκαγιά, ή σε κάποια απόσταση από την πορεία εξέλιξής της, ενώ στη δεύτερη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε επαφή, ή εντός του φλεγόμενου χώρου και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες.

Κατά συνέπεια η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο που δρομολογείται για την προστασία τους, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, ενώ **η διάσωση είναι δράση υποχρεωτική** και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών, ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο, σε επαφή, ή εντός της φλεγόμενης ζώνης μιας δασικής πυρκαγιάς.

Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών, έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό, βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στο χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης.

Η απομάκρυνση πρέπει να πραγματοποιείται κατά προτίμηση εντός των διοικητικών ορίων του οργάνου που έλαβε την απόφαση, δηλαδή εντός του Δήμου ή της Κοινότητας που πλήττεται ή σε όμορους Δήμους ή Κοινότητες ή εντός του Νομού, ανάλογα με το εάν η απόφαση έχει ληφθεί από το Δήμαρχο/ Πρόεδρο Κοινότητας, ή το Νομάρχη. Η απαίτηση αυτή, εφ' όσον είναι εφικτή, αποβλέπει στον καλύτερο συντονισμό κατά το στάδιο εκτέλεσης - υλοποίησης της δράσης, δεδομένου ότι δύναται να δρομολογείται από το ίδιο τοπικό όργανο που γνωρίζει καλά τις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Το αυτό ισχύει και για τις περιπτώσεις που η απόφαση έχει ληφθεί από το Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, ή και το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, δεδομένου ότι οι αποφάσεις τους εκτελούνται από τα ανωτέρω όργανα (Δήμαρχο/ Πρόεδρο Κοινότητας, ή Νομάρχη).

Οι χώροι που επιλέγονται για να συγκεντρωθούν οι πολίτες που απομακρύνονται με οργανωμένο τρόπο πρέπει να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων όλες τις προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας και να αποκλείουν το ενδεχόμενο της ανάγκης για εκ νέου απομάκρυνσή τους από το χώρο ή τους χώρους αυτούς.

Η καταγραφή και ταυτοποίηση των πολιτών που έχουν μεταφερθεί στους χώρους αυτούς και ο έλεγχος της κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει εξ αιτίας της καταστροφής (απώλεια συγγενικών προσώπων, κλπ) κρίνονται κατά περίπτωση απαραίτητα.

3.5.3 Κατευθυντήριες οδηγίες για τη λήψη απόφασης

Με βάση τις παραπάνω προϋποθέσεις και περιορισμούς και έχοντας υπόψη τη διεθνή εμπειρία και πρακτική στο σχεδιασμό για την εκτέλεση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών από μια περιοχή, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα.

Ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιοματικός του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου έχοντας την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής είναι ο **μόνος αρμόδιος να εισηγηθεί την οργανωμένη απομάκρυνση**. Στα πλαίσια αυτά, **προτείνει εγκαίρως και επακριβώς τα όρια της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση**, με βάση την αναμενόμενη συμπεριφορά της πυρκαγιάς.

Το όργανο που αποφασίζει, έχοντας υπόψη την ανωτέρω σχετική εισήγηση, **καθορίζει άμεσα, σημείο συγκέντρωσης (σε ασφαλή χώρο), στο οποίον οφείλουν να προσέλθουν οι επικεφαλής των φορέων που κύρια εμπλέκονται** (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΕΚΑΒ, γραφείο Πολιτικής Προστασίας), ή εάν αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, οι αναπληρωτές τους. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί, η μεταξύ τους επικοινωνία, η συλλογή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα κατάσταση, καθώς και ο συντονισμός τους. Επίσης παρέχει την δυνατότητα για την άμεση επιλογή σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι φορείς, στην περίπτωση που ληφθεί θετική απόφαση για απομάκρυνση.

Εν συνεχεία **το όργανο που αποφασίζει**, πλαισιωμένο από τους επικεφαλείς των φορέων που εμπλέκονται, πριν λάβει την απόφαση, **πρέπει εγκαίρως να εκτιμήσει ή εξασφαλίσει** τα εξής:

- **Τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν**, με βάση τα δημογραφικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τον αριθμό των ατόμων που διαβιούν ή βρίσκονται στην περιοχή αυτή για διάφορους λόγους (παραθεριστές, τουρίστες, κλπ). Η απομάκρυνση, με βάση τον κίνδυνο, ενδεχομένως να μην αφορά το σύνολο των πολιτών, αλλά μέρος αυτών (άτομα παιδικής ή τρίτης ηλικίας, άτομα με προβλήματα υγείας, κλπ).
- **Τον προσδιορισμό των μέσων μεταφοράς** με βάση τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν και τη διαθεσιμότητά τους κατά το χρόνο που θα δοθεί η εντολή υλοποίησης της δράσης, εφόσον χρειάζονται μεταφορά. Η έγκαιρη εξασφάλιση των μέσων απομάκρυνσης αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στη λήψη της απόφασης. Επίσης μια άλλη παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί είναι και η δυνατότητα αυτο-απομάκρυνσης των πολιτών με δικά τους μέσα, από καθορισμένα δρομολόγια στα οποία έχει εξασφαλιστεί ο έλεγχος της κυκλοφορίας.

Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η εξεύρεση μέσων μεταφοράς με την διαδικασία της επίταξης, δεν είναι άμεσα εφικτή, εάν δεν προηγηθεί σχετική απόφαση σύμφωνα με τα

οριζόμενα στο άρθρ. 41 του Ν.3536/2007(ΦΕΚ 42, τεύχ Α). Δηλαδή απαιτείται απόφαση Πρωθυπουργού μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Υπουργού (παρ. 3 άρθρ. 41 Ν.3536/2007). Οι διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 5, 18, 19, 22 και 23 του Ν.Δ 17/1974 δεν εφαρμόζονται εφεξής, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρ. 41 του Ν.3536/2007.

Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών, μπορεί να γίνει από φορείς του δημοσίου (ΕΛΑΣ, ΠΣ, Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ), ή από φορείς του ιδιωτικού τομέα (κατά τόπους ΚΤΕΛ, κλπ). Στα πλαίσια αυτά, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο, στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μιας τέτοιας δράσης. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

- ο **Τον αρχικό χώρο συγκέντρωσης των πολιτών** (σημεία συγκέντρωσης) για την εν συνεχεία οργανωμένη απομάκρυνσή τους, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.

Στις περιπτώσεις που υπάρχει παρουσία αλλοδαπών πολιτών που χρειάζονται μεταφορά (τουρίστες, κλπ), κρίνεται απαραίτητο, εφ' όσον είναι εφικτό, **να καθορισθεί ιδιαίτερο σημείο** συγκέντρωσής τους, για την εν συνεχεία απομάκρυνσή τους, με στόχο την καλύτερη επικοινωνία τους με τις Αρχές και τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών υποστήριξής τους. Στις περιπτώσεις αυτές όταν ληφθεί η απόφαση, ο κατά τόπους υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας ενημερώνει το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, το οποίο εν συνεχεία ενημερώνει το Υπ. Εξωτερικών (Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων) προκειμένου να ενημερώσει αρμοδίως τις Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών.

- ο **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ειδοποίηση των πολιτών** εντός των ορίων της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση, **καθώς και τον τρόπο εντοπισμού και ειδοποίησής τους** (πόρτα-πόρτα, ανακοινώσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης κλπ). Στις περιπτώσεις που υπάρχει παρουσία αλλοδαπών πολιτών (τουρίστες, κλπ), θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για ανάλογη ξενόγλωσση ανακοίνωση.
- ο **Τη δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης της κυκλοφορίας**, σε όλα τα εναλλακτικά δρομολόγια που έχουν προσδιοριστεί από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή, ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψη και την εκτιμώμενη εξέλιξη της πυρκαγιάς από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος κατά την απομάκρυνση των πολιτών. Η δυνατότητα αυτή αφορά δρομολόγια που θα χρησιμοποιηθούν τόσο από τα μέσα μαζικής μεταφοράς των πολιτών, όσο και από τα μέσα που ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν οι πολίτες που αυτο-απομακρύνονται μετά τη λήψη και δημοσιοποίηση της σχετικής απόφασης.

Νοείται ότι σε όλες τις περιπτώσεις τα δρομολόγια που έχουν επιλεγεί, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παρενοχλούν την κίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων, καθώς και οχημάτων άλλων φορέων που σπεύδουν να ενισχύσουν το έργο της καταστολής και αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (υδροφόρες, ασθενοφόρα ΕΚΑΒ, κλπ).

- **Τη διασφάλιση επικοινωνιών μεταξύ των αρμόδιων φορέων** που εμπλέκονται στην υλοποίηση της δράσης έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο συντονισμός τους, καθώς και η παροχή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα εξέλιξη της πυρκαγιάς.
- **Την υποδοχή και φροντίδα των πολιτών που απομακρύνονται** σε επιλεγμένους ασφαλείς χώρους συμπεριλαμβανομένης και της ιατρικής βοήθειας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται να απομακρυνθούν από την περιοχή** (π.χ. για 6 ώρες) μέχρι να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για τον οποίο απομακρύνονται. Η εκτίμηση αυτή αφορά κυρίως τους πολίτες που διαμένουν στη περιοχή.
- **Τη φροντίδα για την επιστροφή των πολιτών που απομακρύνθηκαν** και διαβιούν στην περιοχή, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.

Με δεδομένη τη δυσκολία λήψης και υλοποίησης τέτοιων αποφάσεων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό στα χρονικά περιθώρια που επιτρέπει η εξέλιξη του φαινομένου, μπορούν να συγκαλούν άμεσα το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) προς υποβοήθηση του έργου τους και οι Νομάρχες το Συντονιστικό Νομαρχιακό Όργανο (ΣΝΟ).

Εξάλλου, όπως έχει ήδη αναφερθεί στο υπ άρθρ. 2706/7-4-2008 έγγραφό μας, η σύγκληση των ανωτέρω οργάνων έχει ως κύριο στόχο στην περίπτωση των δασικών πυρκαγιών, το συντονισμό των φορέων για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών που προκαλούνται από αυτές, καθώς και τη διάθεση μέσων, προς ενίσχυση του έργου της καταστολής, που ενεργείται με ευθύνη του Πυροσβεστικού Σώματος.

Νοείται ότι όλοι οι φορείς που συμμετέχουν στην υλοποίηση της δράσης, συμβάλλουν και συνεργάζονται, με βάση την αποστολή τους και τα οριζόμενα από το θεσμικό τους πλαίσιο, χωρίς να αποκλείεται η υποστήριξη του ενός φορέα από τον άλλο για την υλοποίηση κάποιων επιμέρους δράσεων, υπό το γενικό συντονισμό του οργάνου που αποφάσισε τη δράση ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεσή της.

Υπενθυμίζεται ότι η κοινωνική προστασία στους πολίτες που περιέρχονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξ αιτίας των δασικών πυρκαγιών υποστηρίζεται άμεσα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, μέσω των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, όταν συντρέχει περίπτωση, για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) και από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στη συνέχεια, δια των αρμοδίων Διευθύνσεων Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

3.5.4 Σχέδιο δράσης

Οι δράσεις που προοδευτικά υλοποιούνται σε μια οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών περιγράφονται ως εξής :

1. **Εκτίμηση της κατάστασης και σχετική εισήγηση** από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος προς τον αρμόδιο Δήμαρχο/ Πρόεδρο Κοινότητας, ή Νομάρχη κλπ.
2. **Άμεσος καθορισμός σημείου συγκέντρωσης φορέων που κύρια εμπλέκονται** (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΕΚΑΒ) από το αρμόδιο όργανο που έχει την ευθύνη για τη λήψη της απόφασης (Δήμαρχος/ Πρόεδρος Κοινότητας, ή Νομάρχης, κλπ). Επισημαίνεται ότι η ενέργεια αυτή, δεν αποκλείει την επιτόπου σύγκληση, εφόσον η εξέλιξη του φαινομένου το επιτρέπει, των κατά τόπους αρμόδιων Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων (ΣΤΟ), ή Συντονιστικών Νομαρχιακών Οργάνων (ΣΝΟ).
3. **Λήψη απόφασης για την απομάκρυνση, ή μη απομάκρυνση**, από τον αρμόδιο Δήμαρχο/ Πρόεδρο Κοινότητας, ή Νομάρχη ή το Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, ή το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2 του άρθ.18 του Ν 3613/2007 και τις κατευθυντήριες οδηγίες που αναφέρονται παραπάνω (Μέρος Δεύτερο, παράγραφος 2.1).
4. **Ενημέρωση κοινού**, όταν έχει ληφθεί απόφαση για την απομάκρυνσή του. Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης προς ενημέρωση του κοινού πρέπει να συντάσσεται με ευθύνη του οργάνου που έλαβε την απόφαση. Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει τις εξής βασικές πληροφορίες :

- ✓ Ποιος έλαβε την απόφαση και ποιος έχει την ευθύνη εκτέλεσής της.
- ✓ Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο τα όρια της περιοχής μέσα από την οποία θα πρέπει να απομακρυνθούν, καθώς και τον κίνδυνο που διατρέχουν οι πολίτες εάν παραμείνουν σε αυτή.
- ✓ Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο εάν συντρέχει λόγος γενικής απομάκρυνσης όλων των πολιτών, ή συγκεκριμένων ομάδων τις οποίες θα προσδιορίζει κατά προτεραιότητα (άτομα με αναπνευστικά προβλήματα, άτομα παιδικής ηλικίας, ηλικιωμένοι, κλπ).
- ✓ Να προσδιορίζει πού και πότε θα συγκεντρωθούν (σημεία συγκέντρωσης) οι πολίτες, εφόσον χρειάζονται μεταφορά, καθώς και τα προσωπικά αντικείμενα που μπορούν να έχουν μαζί τους.
- ✓ Να προσδιορίζει την προβλεπόμενη διάρκεια της απομάκρυνσης, καθώς και τον τόπο προορισμού.
- ✓ Να κατονομάζει τα ασφαλή οδικά δρομολόγια καθώς και τυχόν μονοδρομήσεις που μπορούν να ακολουθήσουν σε περίπτωση αυτο-απομάκρυνσης με δικά τους μέσα.
- ✓ Να αναφέρει την διαθέσιμη προνοιακή υποστήριξη στον τόπο προορισμού.
- ✓ Να αναφέρει οδηγίες για προστασία της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται.

Σημειώνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία στα Μ.Μ.Ε. που θα δεχτούν να αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, να επιτευχθεί η δημιουργία μίας και μοναδικής συνολικής εικόνας αντιμετώπισης της κατάστασης προς το κοινό.

Ωστόσο πέραν των Μ.Μ.Ε. τοπικής ή πανελλαδικής εμβελείας που θα αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, η κύρια δράση της ενημέρωσης του κοινού για τη λήψη απόφασης και την έναρξη

της διαδικασίας απομάκρυνσής του, θα πρέπει να βασίζεται κατά κύριο λόγο σε μεθόδους και πρακτικές που εξασφαλίζουν σε τοπικό επίπεδο περισσότερο τον εντοπισμό και εν συνεχεία την ενημέρωση των πολιτών για τον κίνδυνο που διατρέχουν στην περίπτωση που παραμείνουν στην περιοχή (πόρτα-πόρτα, ενημέρωση με διερχόμενο όχημα που παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες, συνδυασμός και των δυο μεθόδων). Στην περίπτωση αυτή, τον κύριο λόγο για την υλοποίηση της δράσης έχουν οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές, το έργο των οποίων μπορεί να υποστηριχτεί από υπαλλήλους της Κοινότητας, ή από δημοτικούς υπάλληλους, ή και από τη Δημοτική Αστυνομία, όταν αυτή υφίσταται. Ένα άλλο πλεονέκτημα που παρέχει η ενημέρωση με τις μεθόδους αυτές, είναι και η δυνατότητα άμεσης καταγραφής των πολιτών που επιθυμούν να απομακρυνθούν αλλά δεν διαθέτουν δικά τους μέσα, ή χρειάζονται ειδική μετακίνηση (ασθενείς, άτομα με κινητικά προβλήματα, κλπ). Οι πληροφορίες αυτές θα οδηγήσουν σε ορθολογικότερη εκτίμηση των μέσων που απαιτούνται για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών.

5. **Εκτέλεση/δρομολόγηση επιμέρους ενεργειών** βάσει του σχεδίου δράσης που έχει επιλεγεί να ακολουθήσουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, πριν τη δημοσιοποίηση της απόφασης, υπό το γενικό συντονισμό του οργάνου που αποφάσισε τη δράση ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεσή της.

Επισημαίνεται ότι δράσεις που αφορούν την τήρηση της τάξης, τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και την πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Αστυνομικών Αρχών.

6. **Τερματισμός επιμέρους δράσεων** και αποκλιμάκωση εμπλεκόμενων φορέων, μετά από σχετική αναγγελία, του οργάνου που έχει το γενικό συντονισμό.

7. **Καταγραφή και αποτίμηση έργου**, από τον υπεύθυνο του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας

Είναι προφανές ότι η επιλογή του σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς, αποτελεί διαδικασία που υπαγορεύεται κυρίως από την αναμενόμενη εξέλιξη της πυρκαγιάς, τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, καθώς και τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για την υλοποίηση της δράσης.

Οι πολίτες και τα όργανα των φορέων που εμπλέκονται, πρέπει σαφώς να καταλάβουν ποιος αποφασίζει ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεση της ανωτέρω δράσης (Δήμαρχος/Πρόεδρος Κοινότητας, ή Νομάρχης) και κατ' επέκταση έχει το γενικό συντονισμό των επιμέρους ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίησή της.

3.5.5 Τελικές ρυθμίσεις

Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών σε περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή, ως δράση Πολιτικής Προστασίας, εντάσσεται στις δράσεις προστασίας του κοινού.

Οι δράσεις προστασίας του κοινού εντάσσονται στο σχεδιασμό για τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από την εκδήλωση πάσης φύσεως καταστροφών μέσω των **Ειδικών Σχεδίων** που έχουν την υποχρέωση να συντάξουν οι φορείς που αναφέρονται στο Παράρτημα Α', Προσθήκη 2 του εγκεκριμένου Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης" (ΥΑ 1299/2003/ΦΕΚ 423, τεύχ. Β').

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της με το υπ αριθμ. 2033/3-4-2007 έγγραφό της καθόρισε τη δομή και περιέγραψε το περιεχόμενο των Ειδικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης, έτσι ώστε να είναι τυποποιημένα και εναρμονισμένα με τα οριζόμενα στο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης". Επίσης με το ανωτέρω έγγραφο διευκρίνισε ότι η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών που περιγράφουν και αναλύουν την ενδεδειγμένη μεθοδολογία για την υλοποίηση δράσεων Πολιτικής Προστασίας που προβλέπονται στα ειδικά σχέδια, κατά κανόνα, αποτελούν αρμοδιότητα της Κεντρικής Διοίκησης.

Με βάση τα παραπάνω παρακαλούμε **η ενότητα 3.4 της παρούσης να ενσωματωθεί ως κατευθυντήρια οδηγία για την υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την προστασία του κοινού, σε όλα τα υφιστάμενα ειδικά σχέδια διαχείρισης εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών** των φορέων που αναφέρονται στο Παράρτημα Α, Προσθήκη 2 του εγκεκριμένου Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης" (Υπ. Εθνικής Άμυνας, ΠΣ, ΕΛΑΣ, Περιφέρειες Κράτους, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις).

Επίσης στα πλαίσια αυτά, παρακαλούμε τα γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, καθώς και τους Πρόεδρους των Κοινοτήτων να αναβαθμίσουν τα μνημόνια ενεργειών τους, τα οποία έχουν συντάξει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4.1 του παρόντος, συμπεριλαμβάνοντας και τη δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών. Από την υποχρέωση αυτή, εξαιρούνται οι Δήμοι των όποιων τα πολεοδομικά τους συγκροτήματα δεν κινδυνεύουν από πυρκαγιές που εκδηλώνονται στην ύπαιθρο.

3.6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΓΕΝΤΕΣ

Η κοινωνική προστασία στους πολίτες που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης εξ αιτίας των δασικών πυρκαγιών υποστηρίζεται άμεσα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, μέσω των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, όταν συντρέχει περίπτωση, για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) και από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στη συνέχεια, δια των αρμοδίων Διευθύνσεων Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Με την ΚΥΑ Π2/οικ.2673/29-8-2001 των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται τα όρια, προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης των πληγέντων για την κάλυψη των πρώτων αναγκών τους, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής, κτλ. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τις πιστώσεις του Λογαριασμού Πρώτων Κοινωνικών Βοηθειών των οικείων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, ο προϋπολογισμός των οποίων χρηματοδοτείται

και από τον οικείο λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Φ220 ΚΑΕ 2739) (Ν.Δ. 57/1973, ΦΕΚ 149/Α'/1973 – ΚΥΑ 2673 Π2/οικ.2673/29-8-2001, ΦΕΚ 1185/Β'/2001). Σε περιπτώσεις μεγάλων καταστροφών τα ανωτέρω θέματα ρυθμίζονται και με ειδικότερες Υπουργικές Αποφάσεις.

Θέματα που αφορούν την αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια που προκλήθηκαν από δασικές πυρκαγιές εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Ν.1190/1981, ΦΕΚ 203/Α'/1981 - Ν.2576/1998, ΦΕΚ 25/Α'/1998). Θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, χορήγησης δανείων, κλπ, ρυθμίζονται με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών, Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Τονίζεται ότι για την λήψη απόφασης οριοθέτησης περιοχών για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια απαιτείται υποβολή σχετικού αιτήματος από την οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή την Περιφέρεια προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, αφού προηγηθούν αυτοψίες που διενεργούνται από Μηχανικούς της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΑΠ 938/ΑΖ11/15-4-1998 εγκύκλιος του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.)

3.7 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΜΕΝΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Η καταγραφή και προστασία των καμένων εκτάσεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους Περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών και γίνεται κατόπιν γραπτής ενημέρωσής τους από τις κατά τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες που είχαν και την ευθύνη κατάσβεσής τους (ΚΥΑ12030/Φ109.1/1999). Αντίγραφα των μηχανογραφημένων Δελτίων Δασικών πυρκαγιών των αρμόδιων Δασικών Υπηρεσιών, που συμπληρώνονται και αποστέλλονται στη Διεύθυνση Προστασίας Δασών και Φ.Π. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σύμφωνα με την 86064/1095/29-3-2000 εγκύκλιο του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αποστέλλονται και στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (έγγραφο 4525/28-9-2005 της ΓΓΠΠ).

3.8 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς η παροχή οδηγιών στους πολίτες με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών γίνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή το ΚΣΟΠΠ ανάλογα με την κλιμάκωση του περιστατικού, με δελτία τύπου.

Στις περιπτώσεις που η καταστροφή χαρακτηρίζεται ως τοπική μικρής έντασης ή περιφερειακή μικρής έντασης η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας στην διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση-αποκατάσταση) αποτελούν ευθύνη του Οργάνου Πολιτικής Προστασίας που έχει την αρμοδιότητα συντονισμού και επίβλεψης (Νομάρχης ή Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας αντίστοιχα).

Η ενημέρωση του κοινού, όσον αφορά την εξέλιξη μιας Δασικής Πυρκαγιάς και την παροχή πληροφοριών από τον τόπο του συμβάντος γίνεται από τον υπεύθυνο συντονιστή Αξιωματικό του ΠΣ ή σε περίπτωση κωλύματός του, από άλλο βαθμοφόρος του ΠΣ ορισμένο από αυτόν (ΚΥΑ12030Φ.109.1, αρθ.1,παρ.8).

Η ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας τους λόγω δασικών πυρκαγιών (επίδραση καπνού, κλπ), καθώς και για τις επιπτώσεις των δασικών πυρκαγιών στην υγεία των πολιτών (αριθμός ασθενών, τραυματιών, θανόντων από αναπνευστικά προβλήματα, εγκαύματα, κλπ) αποτελούν ευθύνη του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Η ενημέρωση του κοινού σχετικά με την ταυτοποίηση ασθενών, τραυματιών, θανόντων λόγω δασικών πυρκαγιών, αποτελεί αρμοδιότητα του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

4.1 ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΛΟΓΩ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Το εγκεκριμένο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ" (ΥΑ 1299/07-04-2003), όπως αυτό συμπληρώθηκε με την 3384/9-6-2006 απόφαση Υπουργού Εσωτερικών "Συμπλήρωση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» με το Ειδικό Σχέδιο «Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών»" (ΦΕΚ 776, τεύχ. Β'), αποτελεί τη βάση σχεδίασης και ενέργειας του κρατικού μηχανισμού για τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από την εκδήλωση πάσης φύσεως καταστροφών σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

Σύμφωνα με το Ν. 3013/2002 (άρθρ. 17, παρ. 2), μέχρι την σύνταξη και έγκριση των νέων ειδικών σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών από τα Υπουργεία, ισχύουν τα ήδη εγκεκριμένα σχέδια που εκπονήθηκαν βάσει της ΥΑ 2025/19-01-1998 (Έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών του από 30.12.1997 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας, με τη συνθηματική λέξη "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ" – ΦΕΚ 12/Β'/1998). Συνεπώς τα υφιστάμενα σχέδια και μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας για τη σύνταξη νέων σχεδίων βρίσκονται σε ισχύ και οι φορείς οφείλουν να προβούν στην επικαιροποίηση των στοιχείων που κρίνονται απαραίτητα για τη δράση των υπηρεσιών τους καθώς και τη συνεργασία τους με άλλους Φορείς.

Συμπληρωματικά προς τα προβλεπόμενα από τα υφιστάμενα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών από δασικές πυρκαγιές και για λόγους καλύτερης εφαρμογής τους, παρακαλούνται οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, να προχωρήσουν στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών, ή στις περιπτώσεις που έχει συνταχθεί να προχωρήσουν στην επικαιροποίησή του. Υπενθυμίζεται ότι το μνημόνιο ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε

ερωτήματα (ποιος, τι, πότε, που, γιατί), που αναφέρονται στην παρ. Β΄ του Παραρτήματος ΣΤ΄ του Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/10-4-2003/τεύχ. Β΄).

Μνημόνιο ενεργειών έχουν υποχρέωση να συντάξουν και εφαρμόσουν και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ (Δήμοι, Κοινότητες) για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προέρχονται από δασικές πυρκαγιές (Σχέδιο Ξενοκράτης /ΦΕΚ 423/10-4-2003/τεύχ. Β). Για τους Δήμους η σύνταξη του μνημονίου ενεργειών αποτελεί ευθύνη του γραφείου Πολιτικής Προστασίας τους, το οποίο προβλέπεται να λειτουργεί στο πλαίσιο της υπάρχουσας οργανωτικής τους διάρθρωσης (άρθρ 13, Ν3013/2002).

Στα ανωτέρω μνημόνια ενεργειών των Περιφερειών και των ΟΤΑ, να συμπεριληφθούν και οι δράσεις οι οποίες προβλέπονται για την υλοποίηση της οργανωμένης απομάκρυνσης των πολιτών σε περίπτωση έκτακτων αναγκών που έχουν προκύψει από την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην ενότητα 3.4 της παρούσης.

Σε ένα μνημόνιο ενεργειών καταγράφονται σε χρονική αλληλουχία οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν οι αρμόδιες μονάδες (Δ/νσεις, Τμήματα, κλπ) για την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στον αντίστοιχο σχεδιασμό που έχει γίνει με βάση το θεσμικό τους πλαίσιο. Είναι απαραίτητος ο σαφής διαχωρισμός μεταξύ της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας λόγω τεκμηριωμένου κινδύνου και της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας καθώς και η σύνταξη των αντίστοιχων ξεχωριστών μνημονίων ενεργειών.

Το μνημόνιο ενεργειών για την κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας λόγω τεκμηριωμένου κινδύνου με βάση τον, σε ημερήσια βάση εκδιδόμενο, χάρτη πρόβλεψης κινδύνου πυρκαγιάς, αναφέρεται στις ενέργειες που κάνει ο φορέας σύνταξης για την διασφάλιση της ετοιμότητας διάθεσης του επιχειρησιακά διαθέσιμου προσωπικού και μέσω του ιδίου του φορέα.

Το μνημόνιο ενεργειών για την κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας αναφέρεται στις ενέργειες που κάνει ο φορέας σύνταξης για την διάθεση του επιχειρησιακά διαθέσιμου προσωπικού και μέσω του ιδίου του φορέα για την υποστήριξη του έργου της καταστολής της πυρκαγιάς από το Πυροσβεστικό Σώμα και για την διαχείριση των συνεπειών.

Ειδικότερα, η διαχείριση των συνεπειών της πυρκαγιάς περιλαμβάνει δράσεις για την εξασφάλιση της κοινωνικής προστασίας (δηλαδή την κάλυψη των πρώτων αναγκών διαμονής, διατροφής κλπ) στους πολίτες που επλήγησαν καθ' οιονδήποτε τρόπο εξαιτίας της δασικής πυρκαγιάς, την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, κλπ.

Κάθε μνημόνιο πρέπει να περιλαμβάνει:

- Τον φορέα επίσημης ενημέρωσης για ετοιμότητα ή κινητοποίηση.
- Πίνακα ενημέρωσης ανά δράση (περιλαμβάνει προτεραιοποιημένη ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων προς ενημέρωση καθώς και των αναπληρωτών τους με τα στοιχεία επικοινωνίας).

- Πρωτόκολλο επικοινωνίας (περιλαμβάνει τα τεχνικά μέσα επικοινωνίας - τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, ασύρματο - και τα σχετικά χρησιμοποιούμενα έντυπα καθώς και εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας για την ετοιμότητα και έγκαιρη κινητοποίηση των υπευθύνων να ανταποκριθούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης).
- Επικαιροποιημένο κατάλογο των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας σύνταξης, για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ).

Υπενθυμίζεται ότι θέματα που αφορούν τη διοικητική μέριμνα των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μέσων και προσωπικού και την μεταξύ τους επικοινωνία αλλά και την επικοινωνία με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς, ρυθμίζονται από τον φορέα στον οποίο ανήκουν.

Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, καθώς και των ΟΤΑ Α΄ για λόγους άμεσης κινητοποίησης πρέπει να κοινοποιείται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων.

Για τους υπόλοιπους φορείς του δημοσίου που εμπλέκονται σε θέματα αντιμετώπισης καταστροφών και εκτάκτων αναγκών από δασικές πυρκαγιές, η σύνταξη ανάλογου μνημονίου ενεργειών αποτελεί υποχρέωσή τους. (Παράρτημα Α , Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/10-4-2003/τεύχ. Β΄). Διευκρινίζεται ότι για τους φορείς αυτούς δεν προκύπτει η υποχρέωση σύνταξης σχεδίων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τον πίνακα της Προσθήκης 2 του Σχεδίου Ξενοκράτης.

4.2 ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με το Ν. 3013/2002, άρθρ. 6, παρ. 2στ΄, έχει την ευθύνη της τήρησης ειδικού φακέλου για τις γενικές, περιφερειακές ή τοπικές μεγάλης έντασης καταστροφές, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Α΄ του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Στον ανωτέρω ειδικό φάκελο περιέχονται τα στοιχεία του συνόλου των ενεργειών, στο πλαίσιο και του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση των καταστροφών κατά την εκδήλωση των φαινομένων, καθώς και για την αποκατάσταση των ζημιών. Επίσης, εμπεριέχονται εκθέσεις απολογισμού δράσης των επί μέρους αρμόδιων φορέων και προτάσεις για βελτίωση των δράσεων σε περίπτωση αντιμετώπισης παρόμοιων φαινομένων.

Στα ανωτέρω πλαίσια, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην καταστολή δασικών πυρκαγιών και την αποκατάσταση των ζημιών οφείλουν να καταγράφουν τα ανωτέρω στοιχεία με χρονολογική σειρά έτσι ώστε να είναι δυνατή η κατά περίπτωση ανάλυση του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας, με στόχο την βελτίωση του σχεδιασμού για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και τον μετριασμό των επιπτώσεων στους πολίτες και στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Με βάση τα ανωτέρω παρακαλούμε τις Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών να συγκεντρώνουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής στις περιπτώσεις περιφερειακών καταστροφών ή τοπικών καταστροφών μεγάλης έντασης εξ αιτίας πυρκαγιών και να τα υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας το ταχύτερο δυνατό. Στις περιπτώσεις γενικών καταστροφών η συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων που συνδέονται με τον φάκελο καταστροφής θα γίνεται με σχετικό αίτημα της Γενικής Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προς τους εμπλεκόμενους φορείς.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας θα ενημερωθεί από τους Γενικούς Γραμματείς Περιφερειών για την ολοκλήρωση του σχεδιασμού στην Περιφέρεια τους, καθώς και για τυχόν προβλήματα και δυσκολίες στην υλοποίησή του.

Για τα έργα και τις δράσεις που θα αναλάβουν να υλοποιήσουν οι ΟΤΑ και άλλοι φορείς με χρηματοδότηση του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειών θα ασκήσουν το δικαίωμα ελέγχου για την ποσοτική και ποιοτική εκτέλεσή τους.

Το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση της παρούσας με την έκδοση σχετικής διαταγής προς τις υφιστάμενες μονάδες.

Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση της παρούσας, με έμφαση στην εφαρμογή των οδηγιών για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, με την έκδοση σχετικής διαταγής προς τις υφιστάμενες μονάδες.

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΕΠΥ, ΕΚΑΒ, Γενική Δ/ση Πρόνοιας) παρακαλείται να συμβάλει στην εφαρμογή των οδηγιών για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, με την έκδοση σχετικών οδηγιών κατά το μέρος που εμπλέκεται και έχει αρμοδιότητα, καθώς και σχετικών εντολών προς τις υφιστάμενες μονάδες του.

Η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων της παρούσας, είναι αυτονόητο ότι διέπεται από τις περί ευθυνών διατάξεις της σχετικής ανά φορέα νομοθεσίας.

Η παρούσα ισχύει μέχρι την έκδοση νεότερας σχετικής.

Αντίγραφο της παρούσας θα αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. <http://www.civilprotection.gr>.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΟΥΦΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Περιφέρειες Κράτους

- α. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
- β. Δ/ση Δασών Περιφέρειας (Άμεση επίδοση)
- γ. Δ/ση Πολιτικής Προστασίας με την παράκληση για την άμεση αναπαραγωγή της παρούσας και την αποστολή της σε όλους τους ΟΤΑ της Περιφέρειας
- δ. Δ/ση Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- ε. Δ/ση Ελέγχου και Συντήρησης Έργων (Δ.Ε.Σ.Ε.)

2. Ενιαίες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Κράτους, έδρες

3. Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις του Κράτους

- α. Γραφεία κ.κ. Νομαρχών
- β. Γραφεία Πολιτικής Προστασίας
- γ. Δ/σεις Τεχνικών Υπηρεσιών

4. Επαρχία του Κράτους (Γραφεία κ.κ. Επαρχών)

5. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

- α. Γραφείο κ. Υπουργού
- β. Γραφείο κ. Υπαρχηγού ΓΕΕΘΑ
- γ. ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ

6. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

- α. Γραφείο κ. Υπουργού
- β. Γραφείο κ. Υφυπουργού Δημοσίων Έργων
- γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων
- δ. Δ/ση Συντήρησης Οδικών Έργων (Δ3)
- ε. Δ/ση Οδικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ9)
- στ. Δ/ση Κατασκευής Έργων Συντήρησης Οδοποιίας (ΔΚΕΣΟ)
- ζ. ΕΥΔΕ/Συντήρησης Αυτοκινητοδρόμων (ΕΥΔΕ/ΣΑ)
- η. ΕΥΔΕ/Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ)
- θ. ΕΥΔΕ/ Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΕΥΔΕ/ΒΟΑΚ)

7. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

- α. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
- β. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος

8. Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού

9. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.)

- α. Δ/ση Γενικής Αστυνόμευσης
- β. Δ/ση Τροχαίας

10. Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος

- α. Δ/ση Δασοπυρόσβεσης
- β. Δ/ση Πυρόσβεσης – Διάσωσης

- 11. Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος**
Διεύθυνση Επιχειρησιακών Μέσων & Ειδικών Μονάδων ΛΣ (ΔΕΜΕΜ)
- 12. Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.ΕΠ.Υ.)**
- 13. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.)**
- 14. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ Α.Ε.)**
 - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
 - β. Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων/Τομέας Ασφάλειας Εγκ/σεων/ΠΣΕΑ
 - γ. Γενική Δ/ση Διανομής
- 15. Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ)**
 - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
 - β. Υπηρεσία ΠΣΕΑ
- 16. ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.**
- 17. Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)**

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1. Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού
 - β. Γραφείο Υφυπουργού
 - γ. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 - δ. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Αναπτυξιακών Προγραμμάτων
- 2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
 - α. Γραφείο Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας
 - β. Γραφείο Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος
 - γ. Γραφείο Αρχηγού Λιμενικού Σώματος
- 3. Υπουργείο Εξωτερικών**
 - α. Γραφείο Υπηρεσιακού Γενικού Γραμματέα
 - β. Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων
- 4. Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας**
Γραφείο κ. Υπουργού
- 5. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού
 - β. Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- 6. Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού
 - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα

7. **Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού
 - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
 - γ. Γενική Δ/ση Πρόνοιας/Δ/ση Κοινωνικής Αντίληψης & Αλληλεγγύης
 - δ. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.)/Γραφείο κ. Προέδρου
8. **Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού**
Γραφείο κ. Υπουργού
9. **Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού
 - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
 - γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Επικοινωνιών
10. **Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ενημέρωσης**
11. **Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Επικοινωνίας**
12. **Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ)**
13. **Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)**
14. **Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ Α.Ε.)**
15. **Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ Α.Ε.)**
16. **Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (ΕΝΑΕ)**
17. **Κεντρική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ)**
18. **Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)**
19. **Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης**
20. **Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ Α.Ε.)**
21. **Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)**
22. **ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε.**
23. **ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.**
 - α. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη
 - β. Δ/ση Υποστήριξης Δικτύου/Τομέας Λειτουργίας Εκμετάλλευσης & Συντήρησης
 - γ. Τομέας Παραχωρήσεων και Υποστήριξης
24. **ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.**
25. **ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.**
26. **ΜΩΡΕΑΣ Α.Ε.**
27. **ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε.**
28. **ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης
4. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας
5. Κ.Ε.Π.Π.
6. Δ/νσεις Γ.Γ.Π.Π.